

Pla estratègic 2024-2027

Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica

**Diputació
Barcelona**

Pla estratègic 2024-2027

Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica

L'emergència climàtica és una realitat que avui reuneix el consens i la preocupació de tota la comunitat científica i d'una immensa majoria dels governs estatals, regionals i locals del planeta, esdevenint la crisi de major magnitud de l'era actual. L'evidència tangible del canvi climàtic i les seves conseqüències en forma de fenòmens meteorològics extrems es manifesta cada vegada amb més intensitat i major freqüència, també en el nostre entorn més proper.

En aquest sentit, és un deure i una enorme responsabilitat per a qualsevol govern plantejar i desplegar polítiques públiques urgents amb el triple objectiu de deixar de generar impactes ecològicament i socialment negatius, de mitigar els efectes del canvi climàtic i de generar nous escenaris d'adaptació que permetin la supervivència humana i del planeta en unes condicions dignes.

El Pla Estratègic 2024-2027 és el full de ruta de de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica per accelerar la transició ecològica a la demarcació de Barcelona. Ho fem amb el convenciment que posar el món local al centre és la millor manera de promoure que aquesta transició sigui justa i democràtica.

Alineat amb el Pla de mandat de la Diputació de Barcelona (PAM) 2024-2027, el Pla proporciona els objectius i les principals actuacions a desenvolupar en els 5 eixos estratègics identificats. Tanmateix, incorpora l'esforç d'una aproximació a cada un d'aquest eixos a través de 5 principis que ens hem fixat perquè guïïn l'actuació de l'Àrea: la transversalitat, la governança, la diagnosi i planificació territorial, la comunicació i el relat, i la comunitat, la justícia social i l'equitat.

Finalment, cal posar en valor que l'elaboració del Pla Estratègic ha comptat amb la implicació de tot l'equip de l'Àrea, així com amb les aportacions de persones i institucions especialitzades en la temàtica que ens ha permès obtenir una visió plural, transversal i rigorosa. A totes elles volem agrair la seves valuoses aportacions.

Marc Serra Solé

Diputat d'Acció Climàtica i Transició Energètica

En primer lloc voldria agrair la seva tasca a totes les persones que han participat en l'impuls i l'elaboració d'aquest Pla Estratègic 2024-2027 de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica.

Les polítiques de mobilitat sostenible s'han convertit en una qüestió estratègica pels municipis, donat que la mobilitat en el seu conjunt, es un fet creixent en els nostres pobles i ciutats.

La ciutadania té dret a una mobilitat eficient, justa i segura i, a la vegada, hem de treballar per preservar la salut de les persones i la qualitat ambiental del nostre entorn. I, tot això, s'ha de planificar local i globalment.

Aquest mandat es clau per avançar i fer front a l'emergència climàtica i la mobilitat sostenible es un motor de canvi fonamental per reduir les emissions, millorar la qualitat de l'aire i preservar la salut.

Un repte per a tots els municipis que requereix repensar l'urbanisme de pobles i ciutats per facilitar els desplaçaments a peu, millorar l'accessibilitat en els itineraris, impulsar l'ús de vehicles de mobilitat personal, desplegar la mobilitat elèctrica, implementar nous usos modals de transports, organitzar de forma més eficient la logística, dissenyar estratègies municipals per a la gestió de la mobilitat a centres d'activitat econòmica, tenir ben present la perspectiva de gènere, introduir els canvis normatius necessaris, comunicar bé i fer molta pedagogia.

En definitiva, implementar totes les accions de suport possibles per fer una transició cap a sistemes de transport més sostenibles, saludables, inclusivament, accessibles i segurs, tot fent front a l'emergència climàtica.

Jesús Naharro Rodríguez

Diputat delegat de Mobilitat Sostenible

1.	INTRODUCCIÓ	10
-----------	--------------------	----

2.	CONTEXT	12
2.1	L'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica	13
2.2.	Reptes i polítiques ambientals del món local	15
2.3	El suport integral als ens locals	22

3.	PLANTEJAMENT METODOLÒGIC	24
3.1.	Punt de partida	25
3.2.	Un Pla participatiu	26
3.3.	Un Pla viu que apunta al 2030	29

4.	PLA ESTRATÈGIC DE L'ÀREA	30
4.1.	El repte	33
4.2.	Un nou enfocament: els principis motors	33
4.3.	Eines transversals	36
4.4.	Eixos Estratègics	37
	Eix 1 Transició energètica comunitària	38
	Eix 2 Residu zero i circularitat	42
	Eix 3 Gestió eficient de l'aigua i adaptació a la sequera	45
	Eix 4 Naturalització de ciutats per a l'adaptació al canvi climàtic	49
	Eix 5 Millora de la Qualitat de l'aire i mobilitat sostenible	52
4.5.	Altres accions transversals	54
4.6.	Altres accions singulars	57
4.7.	El projecte transformador	60
4.8.	Objectius i accions prioritàries a mode de resum final	61

5.	GOVERNANÇA I SEGUIMENT DEL PLA	62
-----------	---------------------------------------	----

6.	ANNEXOS	66
-----------	----------------	----

1

INTRODUCCIÓ

L'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica (AACTE) ha elaborat el present Pla Estratègic pel període 2024-2027. Un document que s'alinea amb el Pla de mandat 2024-2027 de la Diputació de Barcelona i que té l'objectiu de proporcionar les orientacions i les línies de treball per als propers anys. El Pla ha de permetre focalitzar l'acció de l'Àrea per aconseguir dinamitzar amb un major impuls la transició ecològica que cal dur a terme des dels municipis.

És la primera vegada que l'Àrea redacta un pla estratègic d'aquestes característiques. Per definir-lo s'han tingut en compte els reptes ambientals actuals, a múltiples escales, així com l'expertesa dels equips tècnics. Com a punt de partida s'ha redactat l'*Estudi sobre el context actual de les polítiques ambientals locals*, un treball que incorpora d'una banda, un recull actualitzat de la normativa i les competències dels municipis, i de l'altra, els reptes globals, europeus i locals que afronten les polítiques ambientals (veure Annex 1). Posteriorment, s'ha dut a terme un procés participatiu que ha involucrat totes les persones de l'Àrea i diversos experts externs de l'àmbit de la sostenibilitat.

Aquest document organitza i sintetitza els resultats obtinguts durant el procés participatiu i els integra amb les necessitats del context global i local, i també presenta la visió estratègica que l'Àrea vol adoptar.

El Pla Estratègic de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Ecològica 2024-2027 s'estructura en diversos eixos estratègics, cadascun dels quals inclou una anàlisi del context actual, un objectiu estratègic amb els seus respectius objectius específics i les línies d'actuació amb accions concretes. Inclou també un conjunt d'eines transversals que s'integren a la planificació. A més, el document proposa un model de governança i un sistema de seguiment per garantir el compliment dels objectius plantejats.

2

CONTEXT

L'estratègia de l'Àrea per als propers anys ha d'estar alineada amb el context actual tant de la pròpia Àrea i la seva evolució en els últims anys, com amb el context global i nacional que marca els reptes ambientals de les polítiques que cal implementar en el món local.

2.1. L'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica i el Pla de mandat de la Diputació de Barcelona

El 22 d'octubre de 2019 la Diputació de Barcelona va aprovar la declaració institucional enfront de l'emergència climàtica, que expressa el seu compromís per treballar en la mitigació i l'adaptació als efectes del canvi climàtic. A més, durant el mandat 2019-2023, l'Àrea de Medi Ambient va passar a ser l'Àrea d'Acció Climàtica.

Aquest període es va caracteritzar per la transformació de l'Àrea: de ser una administració assessora a convertir-se també en una administració inversora. Això va permetre dotar-se de programes amb un pressupost dedicat a la transició energètica i les energies renovables, en concret de dos projectes transformadors:

- **Renovables 2030**, per implementar la transició energètica als municipi.
- **Pla Clima**, per assolir els compromisos climàtics com a corporació.

A més, es va començar a implantar el Sistema d'Informació Territorial d'Acció Climàtica (SITAC).

Durant el mandat 2023-2027, amb la transició ecològica i energètica com a prioritat, es dona una nova denominació a aquesta àrea que ha passat a ser l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica.

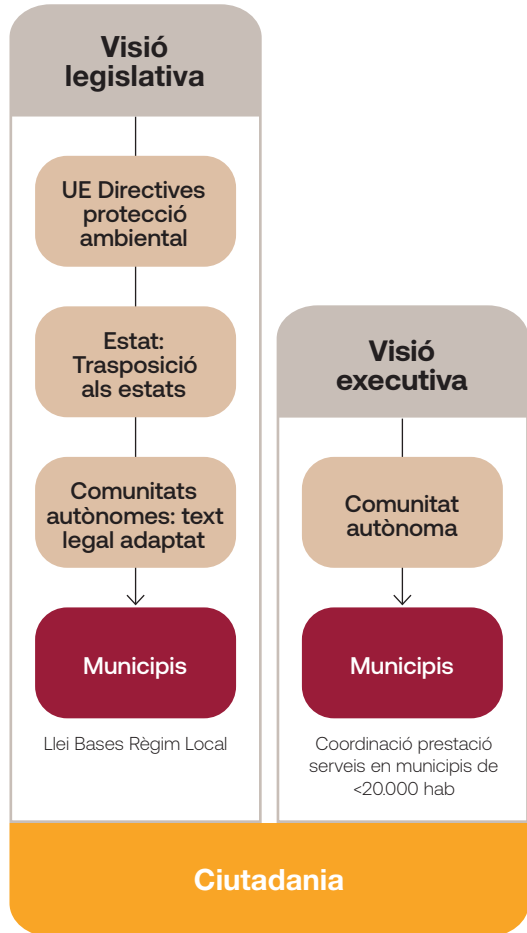
El suport de l'Àrea als ens locals es desenvolupa en dos grans àmbits (Figura 1). Per una banda, el suport al compliment de les obligacions dels mateixos ens locals derivades de les directives europees, normatives estatals i autonòmiques, emmarcades en la Llei de Bases de Règim Local que defineix les competències bàsiques.

Per altra banda, l'Àrea estimula l'adhesió dels ens locals als compromisos ambientals internacionals i duu a terme l'acompanyament necessari en aquesta aposta. Els contextos globals canviants donen lloc a nous reptes i oportunitats, com els que planteja actualment l'emergència climàtica. Aquest alineament del món local amb els compromisos mundials o europeus permeten avançar en l'adaptació dels models socioecològics a les noves realitats.

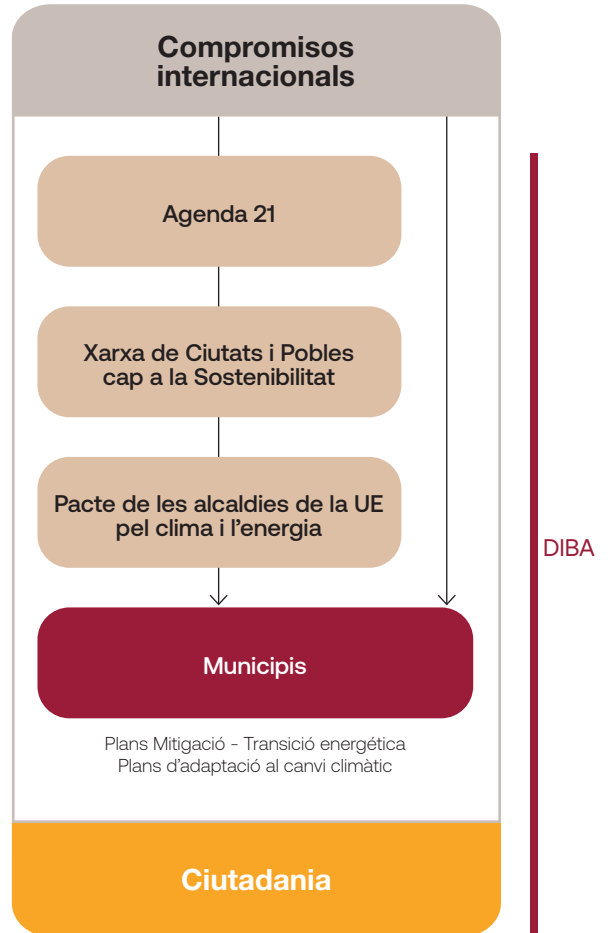
Figura 1

Esquema del suport de l'Àrea al món local en el desenvolupament de les seves competències i l'alineament amb els compromisos internacionals

Competències i marc normatiu

Visió de conjunt i governança multinivell

2.2. Reptes i polítiques ambientals del món local

El context socioambiental actual i els reptes del món local han estat analitzats en l'*Estudi sobre el context actual de les polítiques ambientals locals* encarregat per l'Àrea com a fase prèvia a l'elaboració del PAM i del present Pla estratègic. A continuació es presenten les principals conclusions de l'estudi que es pot consultar en l'Annex 1.

El canvi climàtic és una realitat, amb increments de temperatures i fenòmens meteorològics extrems que generen una preocupació creixent en la població en la mesura que tenen incidència en el benestar i la salut de la població. A mesura que es reconeix la gravetat d'aquesta emergència, les administracions locals han iniciat actuacions per mitigar el canvi i adaptar-se als seus efectes, com la promoció de les energies renovables, la gestió de residus, la naturalització de les ciutats, l'eficiència en l'ús de l'aigua, i la mobilitat sostenible per a la millora de la qualitat de l'aire.

A més, la pèrdua sostinguda de biodiversitat comporta, més enllà dels seus valors intrínsecs, una gran davallada de les contribucions de la natura al benestar de les persones. Recentment les Nacions Unides han destacat la interconnexió entre el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat, instaurant la necessitat d'una acció conjunta.

Davant aquesta situació, existeix la preocupació que les mesures per afrontar el canvi climàtic siguin inassolibles per a les persones amb menys recursos. Per aquest motiu, és essencial garantir que ningú es quedi enrere en la transició ecològica. Això implica promoure un model més sostenible, però també just i equitatiu, amb iniciatives que abordin problemàtiques com la pobresa energètica i hídrica, entre d'altres, que contribueixin a millorar els serveis públics.

Ens trobem, doncs, davant d'una situació urgent a la qual cal donar resposta tenint en compte criteris de justícia i equitat social i en la qual les administracions locals hi tenen un rol fonamental.

2.2.1. L'aplicació a escala local de les polítiques ambientals globals

Les tendències mundials i europees en les polítiques ambientals actuen com a context global, estableixen el rumb i marquen les estratègies que cal seguir a escala local. Per la seva banda, els ens locals s'encarreguen d'adaptar els reptes globals a la realitat específica de cada municipi.

A continuació s'indiquen de forma esquemàtica i es descriuen els instruments nacionals i internacionals més rellevants, i els elements per a la seva aplicació a escala local, per als principals àmbits temàtics de caràcter ambiental.

Figura 2

Tendències de les polítiques ambientals a diferents escales

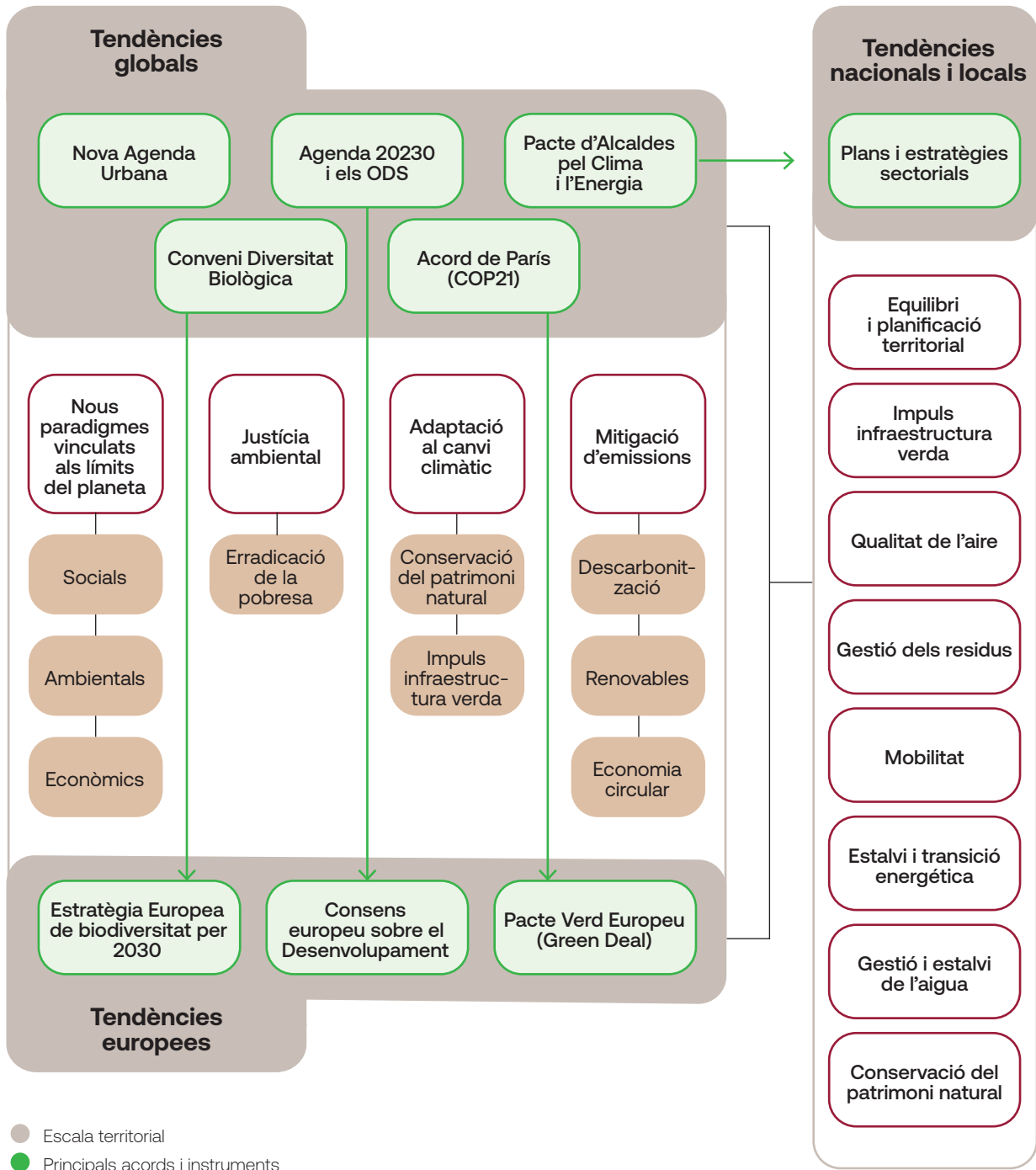
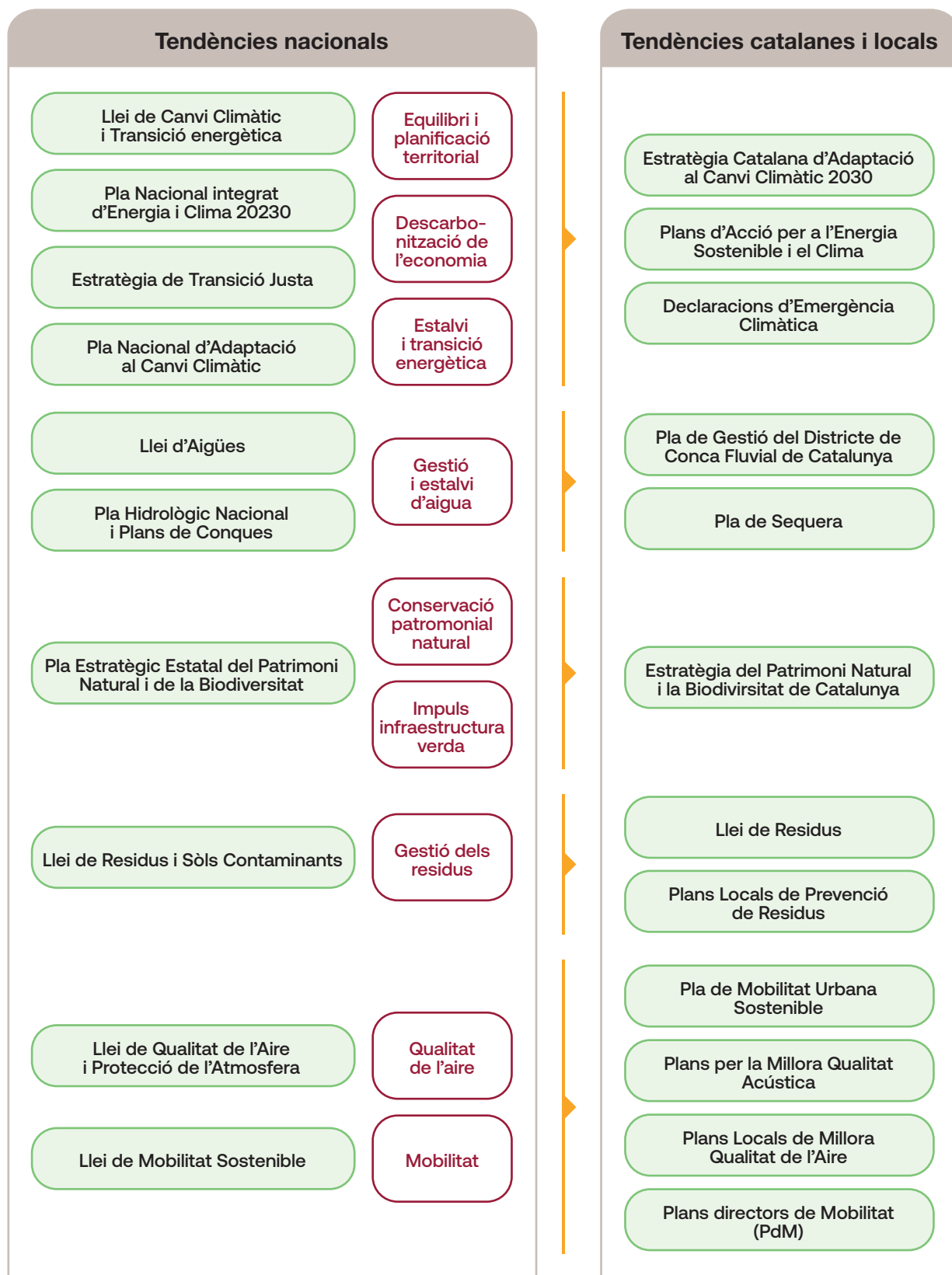

Figura 3

Tendències polítiques ambiental a escala nacional

- Escala territorial
- Principals acords i instruments
- Àmbits de les tendències

▶ Influència directa

Agenda 2030 i Agenda Urbana

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible estableix 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) que s'han d'assolir abans de l'any 2030. Abasta la complexitat de la crisi global des de múltiples perspectives i temàtiques. A escala local, l'Agenda 2030 i els documents que se'n deriven constitueixen el marc per a la planificació estratègica, adequant els plans i instruments de mandat als objectius i mecanismes transversals d'actuació que es deriven de l'agenda.

L'adaptació i concreció de l'Agenda 2030 als reptes específics de les ciutats va donar lloc a la Nova Agenda Urbana, adoptada a la Conferència de Nacions Unides sobre l'Habitatge i el Desenvolupament Urbà Sostenible Habitat III, pretén fomentar la sostenibilitat dels entorns urbans i accelerar el compliment dels ODS, especialment l'ODS 11 sobre ciutats inclusives i sostenibles.

Clima i Energia

L'Acord de París (COP21, 2015) té l'objectiu de limitar l'augment de la temperatura global a 1,5 °C; i el Pacte Verd Europeu (UE, 2019) té la meta de convertir Europa en el primer continent climàticament neutre el 2050. Això inclou la legislació europea sobre el clima, que recull l'objectiu de reduir les emissions en un 55 % el 2030.

A escala de l'Estat espanyol, el **Marc Estratègic d'Energia i Clima** té per objectiu avançar cap a la descarbonització de l'economia. El Marc inclou diverses mesures clau:

- **Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica (2021):** estableix normes per reduir emissions i assolir la descarbonització total l'any 2050.
- **Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (2021-2030):** defineix els objectius energètics i climàtics per a aquesta dècada.
- **Estratègia de Transició Justa:** vol gestionar les repercussions d'aquesta transició a les regions afectades per garantir que sigui equitativa amb les persones i els territoris.
- **Pla Nacional d'Adaptació al Canvi Climàtic (2021-2030):** aborda els efectes del canvi climàtic, com les onades de calor, i promou una acció coordinada a tot el territori.

A Catalunya, la Llei 16/2017 de canvi climàtic estableix l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 2021-2030 (ESCACC30), que vol reduir la vulnerabilitat del territori.

A escala local, el **Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia (2015)** reuneix més de 10.000 governs locals compromesos amb els objectius europeus d'energia i canvi climàtic, i fomenta una governança ascendent i una cooperació multinivell per abordar les problemàtiques globals a nivell municipal. En el marc del Pacte s'estan desenvolupant els Plans d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC), que són estratègies locals orientades a reduir les emissions, fomentar les energies renovables, millorar l'eficiència energètica i planificar l'adaptació al canvi climàtic. Destaca l'impuls de les comunitats energètiques com una mesura clau per facilitar i apropar la transició energètica a la ciutadania, i fer-la més accessible i participativa.

Biodiversitat i infraestructura verda

El **Conveni sobre la Diversitat Biològica de Nacions Unides**, va inspirar a Europa, l'Estratègia sobre la Biodiversitat per al 2030, dins del Pacte Verd Europeu, té com a objectius aturar la pèrdua de biodiversitat i restaurar els ecosistemes. S'ha d'establir una xarxa d'espais que confereixi protecció jurídica al menys al 30 % de la superfície terrestre i marina de la Unió Europea. Així mateix el recentment aprovat Reglament sobre Restauració de la Natura de la UE, obliga a restaurar el 20% dels ecosistemes el 2030.

A l'Estat espanyol, el Pla estratègic estatal del **patrimoni natural i biodiversitat** per al 2030 promou la conservació i restauració de recursos naturals, una política que a Catalunya s'ha materialitzat en l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, que estableix directrius de conservació i sostenibilitat en sis grans eixos temàtics.

Així mateix, l'Estat va aprovar l'any 2021 l'**Estrategia Nacional de Infraestructura Verde y de la Conectividad y Restauración Ecológicas**. Catalunya té ara un termini de tres anys per aprovar la seva estratègia, que ha de permetre integrar la conservació del medi natural i les contribucions de la natura al benestar de les persones en el conjunt de les polítiques territorials.

A escala local, la Diputació incorpora el marc conceptual de la infraestructura verda per donar suport als municipis en matèria de conservació dels sistemes naturals, adaptació al canvi climàtic, i la potenciació de les contribucions de la natura a la salut i el benestar de les persones, a través, per exemple dels **Plans d'Infraestructura Verda Urbana Local**.

La Gestió de l'Aigua

El 75% del territori Mediterrani experimenta escassetat d'aigua (AEMA) i a Catalunya les estimacions preveuen una reducció d'un 18% la disponibilitat de recursos hídrics el 2050 (ACA). De fet, Catalunya ja ha patit en les darreres dues dècades un total de cinc episodis de sequera, dos d'ells (2007-2008 i la present de 2021-2024) especialment intensos.

La Directiva Marc de l'aigua posa el focus en la protecció del recurs hídric superficial o subterrani i l'informe de la *European Environment Agency Europe's state of water 2024* identifica 3 reptes globals: protecció i restauració d'ecosistemes aquàtics, reducció de la contaminació i adaptació a la sequera i a la inundació.

A Catalunya, el Pla de Districte de conca fluvial de Catalunya i el Pla especial de sequera són els documents marc de la planificació.

A escala local, la gestió del cicle urbà de l'aigua és una competència municipal recollida en la llei de Bases de règim local. Per fer front a la crisi de l'aigua els municipis han de treballar de forma urgent en la gestió del sistema d'abastament d'aigua i en les estratègies d'adaptació, essent alguns dels principals reptes:

- La protecció dels ecosistemes aquàtics i la protecció les masses d'aigua subterrània i superficial.
- La garantia de l'abastament per a tots els usos i dels cabals ambientals, tot buscant l'eficiència en l'ús de l'aigua a través d'estratègies d'estalvi i eficiència, la diversificació de les fonts de recurs hídric tenint en compte també les no convencionals com les aigües grises, pluvials o regenerades per usos potables i no potables, així com la gestió dels usos.
- La qualitat davant les obligacions de noves normatives de Criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua
- La protecció davant de fenòmens extrems agreujats pel canvi climàtic.

Per poder fer front a aquests reptes, és necessari un enfortiment institucional i suport tècnic a la gestió dels sistemes d'abastament d'aigua, així com incrementar la governança, els espais d'educació i participació per promoure la corresponsabilitat ciutadana.

La manera d'abordar aquests desafiaments passa per una mirada ambiental integral, per una adequada planificació i dotació de recursos, així com per una bona coordinació entre els diferents actors involucrats, sumant esforços entre tots.

Residus

La gestió de residus és un sector important en l'emissió de gasos d'efecte hivernacle i clau per a la protecció de l'entorn i els recursos hídrics. La recollida de residus és una competència municipal recollida en la Llei de Bases de règim local.

La directiva de la Unió Europea transposada a la legalitat espanyola i catalana relatives a la gestió dels residus, marca unes obligacions de futur:

- Increment progressiu del reciclatge i de la preparació per la reutilització dels residus municipals, amb uns objectius del 55 % per l'any 2025, un 60 % per al 2030 i un 65 % per al 2035.
- Establir, per a la data de l'1 de gener de 2025, l'obligatorietat de la recollida separades dels residus tèxtils i dels residus perillosos procedents de les llars.
- Reducció de l'abocament a un màxim del 10 % dels residus municipals abans del 2035.
- L'establiment de la taxa diferenciada i justa que cobreixi el cost del servei.
- Plans de prevenció de residus

A escala local, la implementació de sistemes individualitzats d'alta eficiència en la recollida selectiva com el porta a porta o els contenidors tancats, l'establiment de la taxa justa i les eines d'informació, els sistemes de devolució i retorn d'envasos (SDDR) seran els elements clau per aconseguir els objectius establerts per als propers anys.

S'està tramitant l'avantprojecte de Llei de Llei de prevenció i gestió dels residus i d'ús eficient dels recursos de Catalunya.

Mobilitat i Qualitat de l'Aire

La contaminació de l'aire i el seu impacte a la salut és un tema de primera magnitud.

La contaminació de l'aire, especialment per NO₂ i partícules a més d'augmentar la mortalitat prematura, també incrementa la càrrega de malaltia com les infeccions respiratòries, l'asma o el càncer de pulmó entre d'altres. La nova Directiva per la qualitat de l'aire planteja nous reptes atès els nous líndars més exigents que cal assolir i el 2024 s'ha aprovat el Pla de Qualitat de l'Aire de Catalunya, horitzó 2027, pel que cal treballar de forma urgent en els Plans de Qualitat de l'aire per als municipis.

La situació de contaminació es dona especialment a les zones urbanes i zones de proximitat de les vies de comunicació amb més intensitat de trànsit rodant on s'assoleixen alts nivells de contaminació NO₂, atès que les fonts principals de NO₂ provenen del trànsit. La mobilitat sostenible es doncs, un instrument cabdal en la lluita contra la contaminació de l'aire i també contra el canvi climàtic.

A Espanya la Llei de Canvi climàtic i transició energètica, entre d'altres inclou les zones de baixes emissions (ZBE) en municipis de més de 50.000 habitants, el Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC) estableix objectius de reducció d'emissions per al 2030 i la promoció del transport elèctric i l'Estratègia de Mobilitat Segura, Sostenible i Connectada 2030, promou l'ús de mitjans de transport no contaminants i impulsa inversions en infraestructures de transport públic i electrificació.

A escala local, els plans locals, com els de mobilitat a peu o en bicicleta, de zones de baixes emissions (ZBE), de pacificació del trànsit, de vehicle compartit o de desplaçament d'empresa i de mobilitat elèctric, seran clau per reduir al màxim el nombre de vehicles que són la principal font de contaminació ambiental. També els plans de mobilitat urbana sostenible (PMUS), que detallen accions específiques per fomentar mitjans de transport nets i accessibles i el Pla Director de Mobilitat Metropolità, una guia per a la planificació del transport a l'àrea metropolitana amb objectius de sostenibilitat.

2.3 El suport integral als ens locals

L'Àrea ofereix als ens locals un suport integral. Això es tradueix amb una cobertura completa que va des del monitoratge i el control de paràmetres de qualitat ambiental per al compliment de la normativa fins al suport tècnic en la planificació climàtica municipal que es concreta amb els PAESC, amb projectes concrets i amb la redacció de projectes executius. L'Àrea també participa en la implementació de campanyes d'educació ambiental adreçades a la ciutadania.

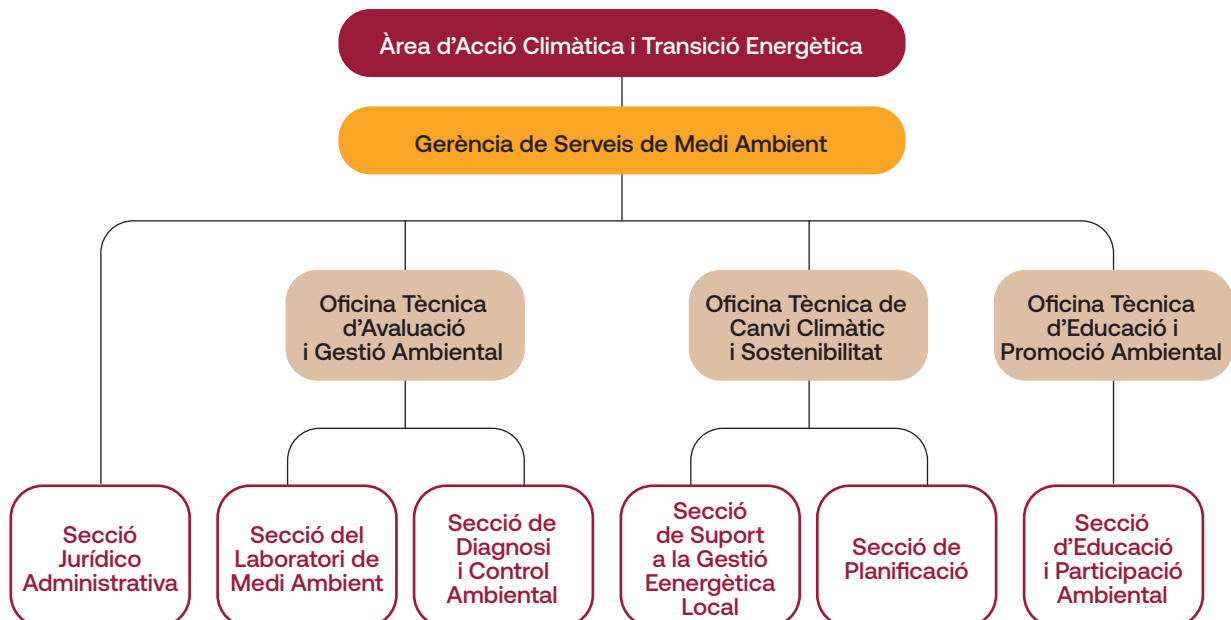
Aquesta assistència a les administracions locals es vehicula principalment a través del Programa General d'Inversions (PGI), el Programa Sectorial per la Transició Ecològica, el Programa Sectorial d'Emergències Municipals i el Catàleg de Serveis, a través del suport econòmic, tècnic i material.

En els darrers anys, l'Àrea ha experimentat una transició destacable i ha passat de ser principalment una àrea tècnica a convertir-se en una àrea també inversora. Aquesta transformació reflecteix el seu compromís de proporcionar suport tècnic i recursos financers per impulsar els projectes de transició ecològica als municipis.

Per dur a terme aquest suport integral als ens locals de la província, l'Àrea s'organitza en una estructura gerencial dotada de tres oficines tècniques i una secció jurídica administrativa.

Figura 4

Organigrama de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica

A aquesta estructura cal afegir-hi l'instrument de governança amb els ens locals que representa la **Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat**.

L'**Oficina Tècnica d'Avaluació i Gestió Ambiental** (OTAGA) distribueix la seva activitat en dos àmbits. D'una banda, el **Laboratori de Medi Ambient** (LMA), acreditat per a l'anàlisi fisicoquímic d'aigües de consum i aigües continentals així com per a l'anàlisi gravimètrica de partícules en suspensió PM10 i PM2,5. En particular, el LMA està acreditat per l'**Entitat Nacional d'Acreditació** (ENAC) per a la presa de mostres d'aire ambient de partícules atmosfèriques PM10 i PM2,5 cosa que el converteix en un laboratori pioner a l'Estat. D'altra banda, la **Secció de Diagnosi i Control Ambiental** gestiona el suport tècnic i econòmic adreçat a la gestió ambiental municipal, i coordina la redacció d'informes i l'elaboració de treballs en els àmbits de la contaminació atmosfèrica, la contaminació acústica, els camps electromagnètics i el seguiment de la qualitat de les aigües de les fonts naturals. També cal destacar l'esforç d'actualització constant per oferir als ajuntaments eines innovadores en matèria de normativa local sobre la contaminació, com ara un **model d'ordenança per al control de la contaminació odorífera**, el suport als municipis per complir amb l'obligació de mesurar la contaminació per radó en equipaments municipals.

L'**Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat** (OTCCS) presta suport als ajuntaments en les seves polítiques de sostenibilitat i en els compromisos de mitigació i d'adaptació al canvi climàtic. Organitza les seves funcions en dos àmbits. D'una banda, la **Secció de Suport a la Gestió Energètica Local**, destinada a l'elaboració de projectes de foment de les energies renovables i de l'eficiència energètica. D'altra banda, la Secció de Planificació Ambiental Local, que treballa en la gestió dels residus municipals i del cicle local de l'aigua, el disseny i el manteniment dels espais verds i la infraestructura verda urbana, el suport a la gestió local de materials amb amiant i l'acompanyament a la planificació ambiental.

L'**Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental** (OTEPA), desenvolupa la seva activitat en dos àmbits. D'una banda, la Secció d'Educació i Participació Ambiental, que coordina el suport als ens locals en tasques d'informació i educació ambiental, en la gestió del Centre d'Estudis del Mar de Sitges, en tasques derivades de la secretària tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat i en la formació del personal tècnic i administratiu. La secció desenvolupa diversos programes educatius amb una perspectiva comunitària i ecosocial. Es promouen metodologies vivencials, emocionals i lúdiques amb rigor científic, com ara els projectes de ciència ciutadana, l'aprenentatge servei (APS), o el diàleg amb disciplines artístiques i culturals. D'altra banda, l'OTEPA du a terme les tasques de comunicació de l'Àrea i la Gerència i també l'organització de jornades i esdeveniments.

La **Secció Jurídica administrativa**, gestiona els tràmits derivats de l'activitat de l'Àrea, la Gerència i les oficines tècniques. Qualsevol actuació realitzada pels cossos tècnics es tradueix en un acte administratiu i la corresponent gestió econòmica i pressupostària.

3

PLANTEJAMENT METODOLÒGIC

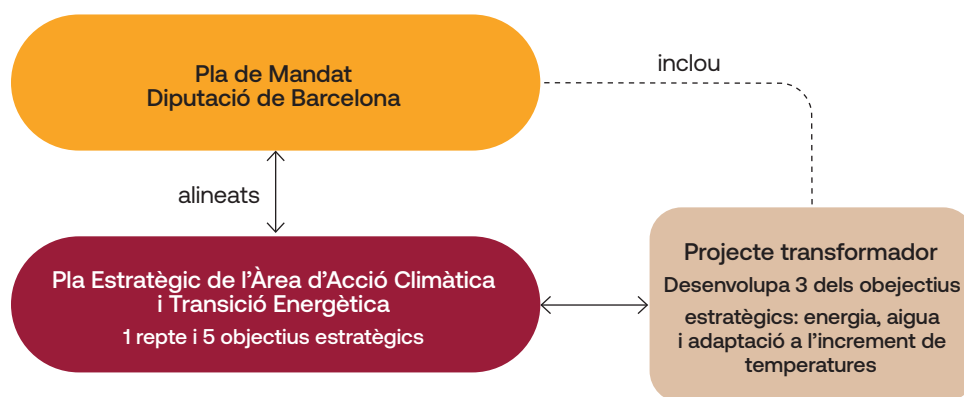
3.1. Punt de partida

Per a l'elaboració del Pla estratègic de l'Àrea s'ha partit del Pla de mandat 2024-2027: Innovació pública per la sostenibilitat, l'equitat territorial i la cohesió social (PAM). El PAM incorpora els eixos i perspectives transversals de l'acció de govern i els eixos d'acció de les diferents àrees corporatives, incloent-hi els projectes transformadors que recullen les accions prioritàries de cadascuna de les àrees.

El PAM integra com un dels temes centrals el compromís de “promoure i accelerar la transició ecològica i sostenible davant l'emergència climàtica” per desplegar polítiques d'adaptació i mitigació al canvi climàtic. Això referma l'adhesió als objectius del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia que estableix uns objectius de reducció del 55 % de les emissions per al 2030 i la neutralitat climàtica per al 2050. El PAM mateix subratlla també el seu compromís amb una transició ecològica justa i inclusiva. Per tant, la justícia climàtica és una de les perspectives transversals de l'acció de govern, que presenta una clara voluntat d'accelerar la transició ecològica i l'economia circular, desplegar actuacions contra la sequera i fer una gestió sostenible de l'aigua, preveure el risc de catàstrofes climàtiques i, també, de ser referents en termes de sostenibilitat en els equipaments i recintes propis mitjançant el desplegament del Pla Clima.

Figura 5

Relació del Pla de mandat de la DIBA, Pla estratègic de l'Àrea i el projecte transformador

El Pla estratègic recull i desenvolupa els eixos d'acció del PAM que estan alineats amb les polítiques de l'Àrea, i que li permeten definir l'enfocament dels àmbits de nova creació de la seva acció de govern. També recull les accions prioritàries incloses en el projecte transformador de l'Àrea: **Accelerant la Transició Ecològica: Renovables i Adaptació 2030**.

L'Àrea també compta amb tot el conjunt d'equips tècnics i administratius imprescindibles per garantir el suport global als municipis en totes les temàtiques ambientals que són de caràcter estructural.

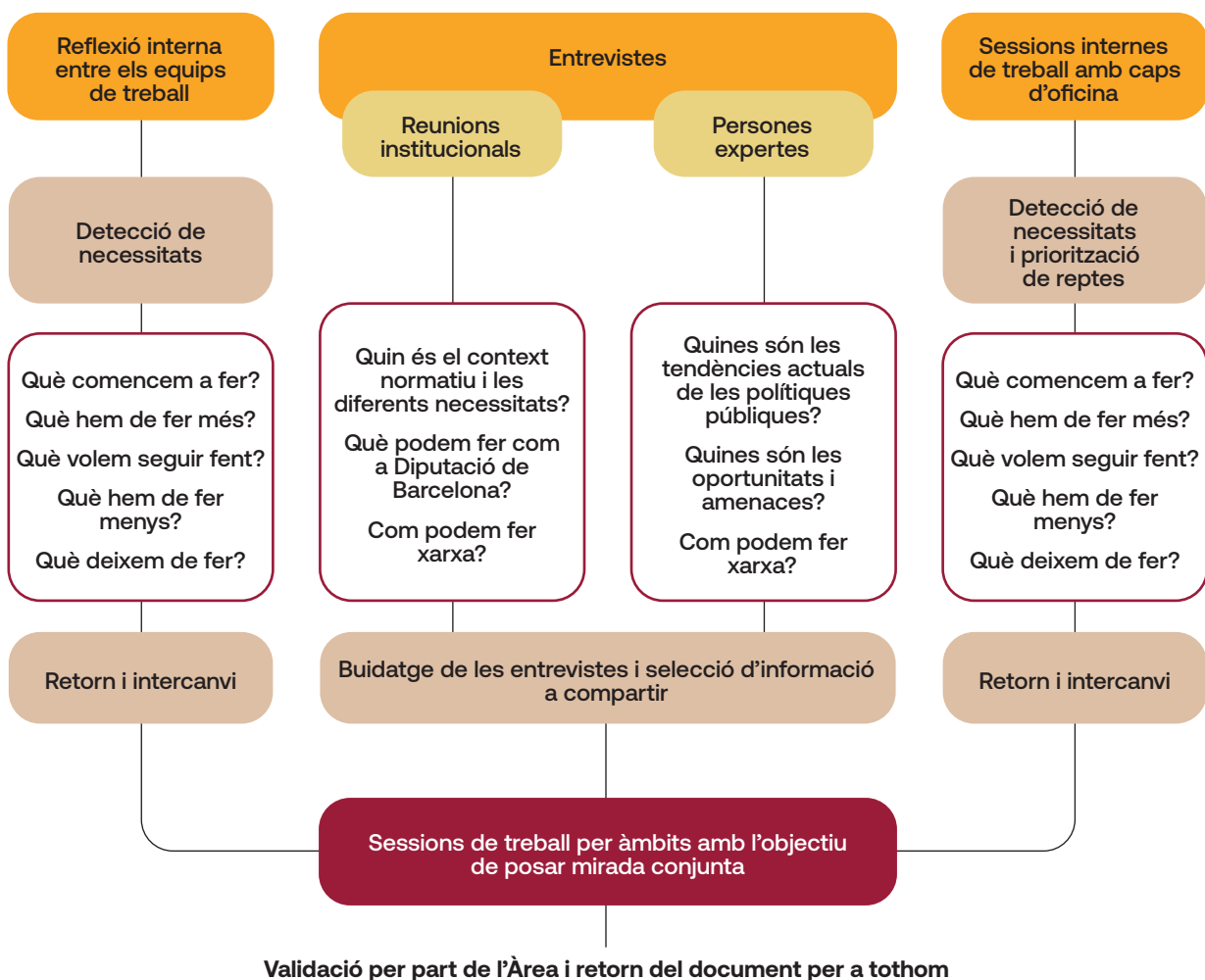
3.2. Un Pla participatiu

Seguint el nou enfocament del Pla, que promou la transversalitat i la coordinació entre actors, la seva elaboració ha comptat amb la implicació de l'equip de l'Àrea així com amb les aportacions de persones expertes i institucions especialitzades en la temàtica. D'aquesta manera es proporciona una visió més plural i transversal i s'obre la porta a futures oportunitats de sinèrgia.

El procés participatiu es va iniciar amb unes sessions de treball amb les persones de les oficines i seccions implicades, entrevistes a persones expertes i reunions institucionals i unes sessions internes de validació amb els comandaments.

Figura 6

Procés de participació seguit en l'elaboració del Pla

El procés participatiu amb les persones de l'Àrea es va dividir en tres blocs. Durant el febrer del 2024, es van fer unes sessions presencials de treball retrospectiu a través d'una anàlisi amb l'estrella de mar. Aquesta és una metodologia elaborada per Patrick Kua que consisteix en emprar un diagrama amb forma d'estrella que permet crear cinc àrees d'anàlisi de manera objectiva i evitant judicis de valor. L'objectiu d'aquesta metodologia és generar una conversa de qualitat, honesta, oberta i focalitzada en cinc àrees temàtiques. El procés es desenvolupa mitjançant el plantejament de preguntes clau que permeten extreure informació de forma endreçada.

Les cinc àrees són les següents:

- **Què hem de començar a fer?** Quines coses caldria començar a implementar i posar en marxa.
- **Què hem de fer més?** Pràctiques que aporten valor i que haurien de ser espremudes al màxim ja que són positives per al projecte.
- **Què hem de seguir fent?** Coses positives que aporten valor i han de continuar fent-se de la mateixa manera.
- **Què hem de fer menys?** Pràctiques que no estan aportant tant com s'esperava o que simplement no són útils en l'escenari actual i, per tant, han de ser abandonades parcialment.
- **Què hem de deixar de fer?** Pràctiques que no aporten valor i no són útils, i que han de ser eliminades completament.

Les sessions de l'estrella de mar van ser realitzades per la Secció de Suport Energètic Local, la Secció de Planificació Ambiental Local, la Secció Jurídica administrativa i l'Oficina Tècnica d'Avaluació i Gestió Ambiental. L'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental ja l'havia fet prèviament en un procés intern i en tenia els resultats.

En paral·lel, s'han dut a terme diverses reunions institucionals i entrevistes amb experts en transició ecològica. Les entrevistes es van centrar en detectar el context normatiu i sobretot les tendències actuals i futures per saber quin paper hi podem tenir com a Diputació de Barcelona. Les reunions institucionals van girar al voltant de quines eren les oportunitats i amenaces i sobre com podem enfortir relacions i fer xarxa.

La informació recollida a les entrevistes i les reunions es va analitzar i sintetitzar per seleccionar els continguts més rellevants de cara a l'elaboració del Pla estratègic.

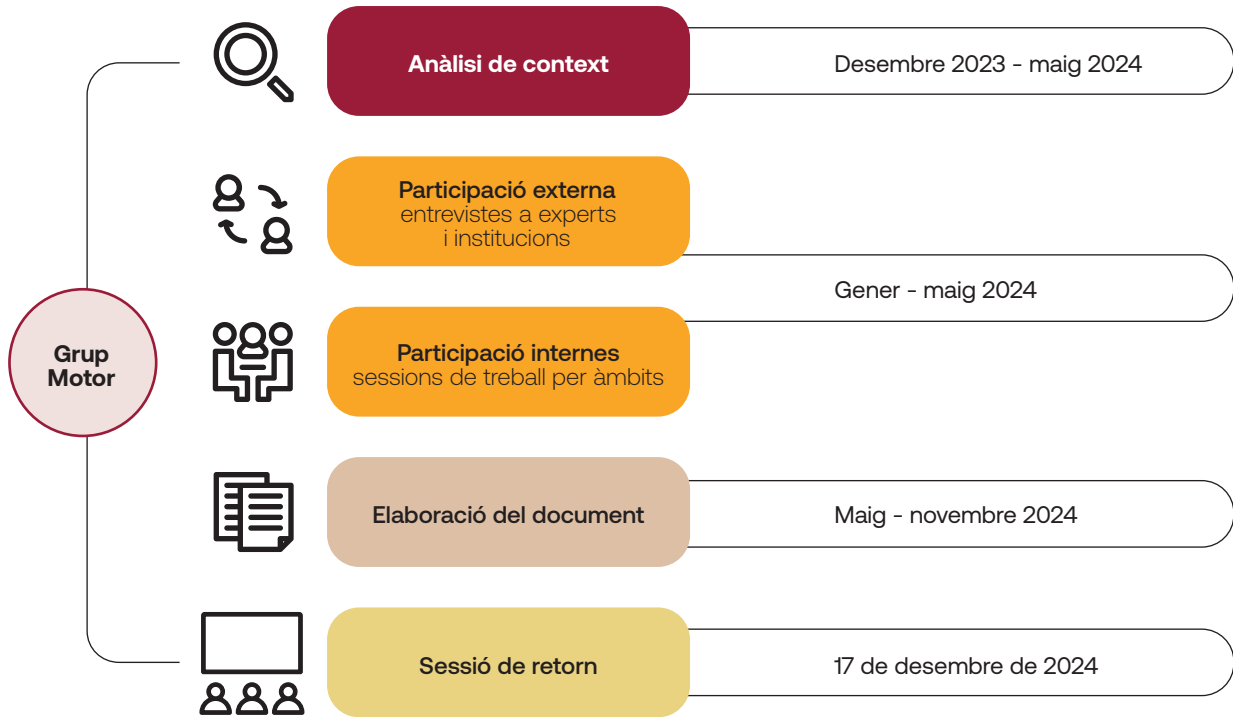
Un tercer bloc del procés va consistir en la realització de sessions internes de treball amb la participació dels caps de cada àmbit. S'hi van identificar les prioritats de treball i s'hi van definir els diferents eixos estratègics, objectius i actuacions del Pla. Les sessions van permetre aprofundir en les necessitats específiques de cada àmbit i van afavorir un intercanvi d'idees i perspectives que va enriquir el procés participatiu. Per tal de disposar d'una informació més completa i assegurar que tots els aspectes rellevants fossin abordats, es va fer un mínim d'una reunió per cada eix estratègic.

Aquesta metodologia va permetre que les diferents idees i propostes poguessin ser escoltades i consensuades. El resultat d'aquestes trobades ha estat una visió global del treball realitzat de manera col·laborativa i complementària entre les oficines tècniques per assolir objectius comuns. S'ha aconseguit una major cohesió i alineació dels diversos àmbits que s'espera que es vegi reflectida en l'èxit d'aplicació del Pla estratègic.

Finalment, s'ha revisat, estructurat i organitzat tot el document per tal de donar-li coherència i alinear les accions amb el PAM. Conjuntament amb els caps de les oficines tècniques s'han validat les matrius amb les línies i accions de cada eix i s'han calendaritzat les accions.

Figura 7

Cronologia de tot el procés seguit per l'elaboració del Pla

3.3. Un Pla viu que apunta al 2030

El Pla estratègic de l'Àrea reflecteix el compromís de la Diputació de Barcelona d'adaptar-se a una realitat canviant, amb la implementació de mecanismes de seguiment dinàmics i flexibles. Aquests mecanismes permetran ajustar les prioritats de cada moment en funció del context ambiental i socioeconòmic així com en resposta als canvis normatius, a les oportunitats i a les sinèrgies que puguin sorgir durant la vigència del Pla.

Tot i que la majoria d'accions es concretaran durant el present mandat 2024-2027, el Pla aspira a superar un mandat polític i a alinear les accions amb les tendències globals. D'aquesta manera, el Pla es converteix en un instrument dinàmic i efectiu per afrontar els reptes ambientals i activar la transició ecològica amb accions a curt, mig i llarg termini.

El Pla estratègic planteja un model de governança i un sistema de seguiment que inclou mecanismes de revisió i actualització periòdica.

4

PLA ESTRATÈGIC DE L'ÀREA

Els municipis, protagonistes
per accelerar la transició
ecològica davant l'emergència
climàtica.

Durant aquest mandat, l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica té la missió de desplegar una acció de govern transformadora per contribuir a què el món local sigui el motor de la transició ecològica.

Així, el Pla estratègic vol donar resposta al *repte d'accelerar la transició ecològica als ens locals*.

El pla estratègic parteix d'un nou enfocament basat en cinc principis que impregnen la seva implementació per esdevenir una palanca de transformació a escala local.

A més, defineix **cinc eixos estratègics**, cadascun amb un objectiu general que es desplega en objectius específics i es concreta en diverses línies d'actuació.

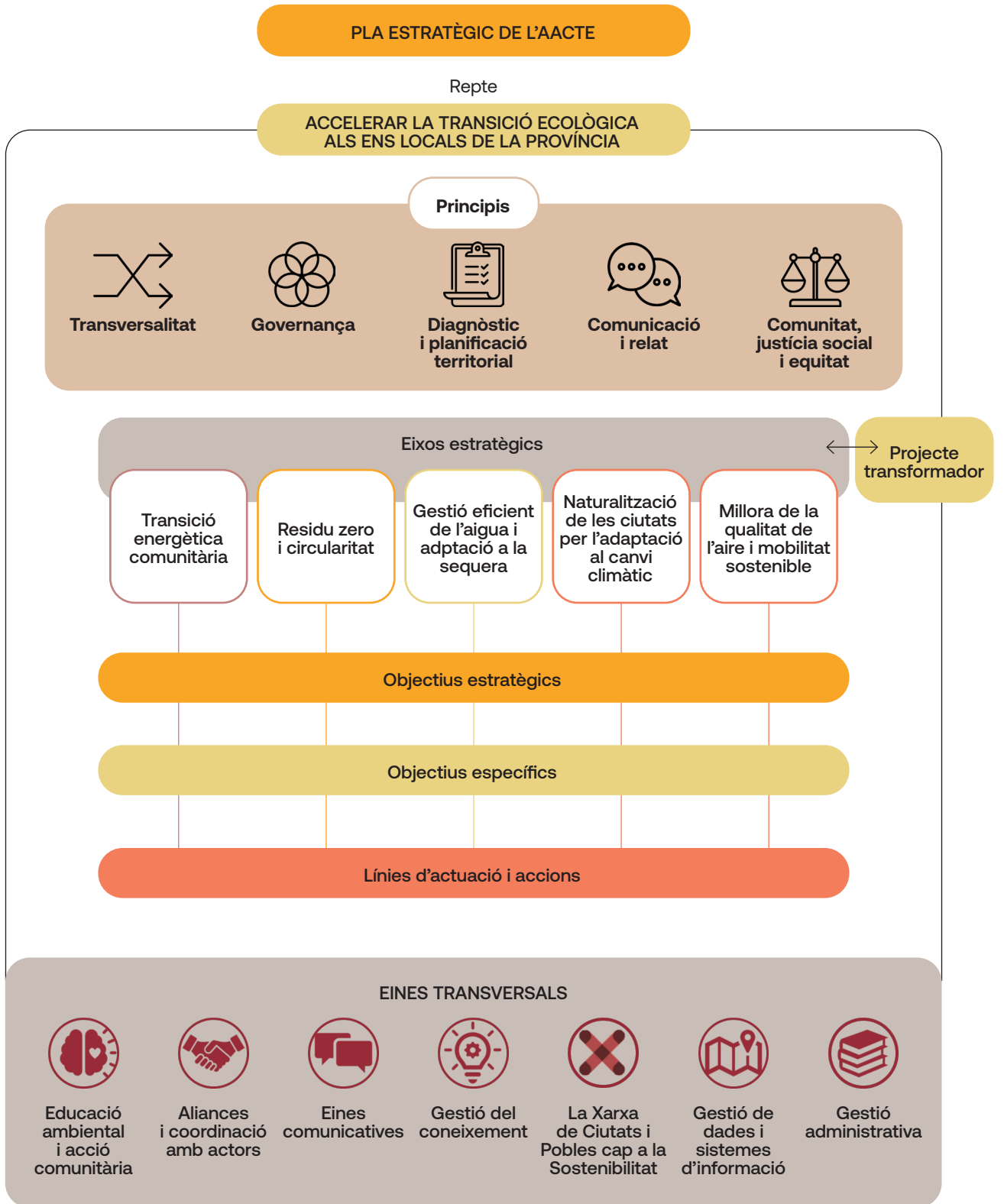
Per implementar les accions que planteja el Pla estratègic es compta amb eines transversals, que s'integren en aquesta planificació.

Cal destacar, com a projecte particular vinculat Pla Estratègic, el Projecte Transformador de l'Àrea: *Accelerant la transició ecològica: Renovables i adaptació 2030*, que està integrat dins el PAM i que recull les actuacions prioritàries del mandat. Aquest projecte transformador inclou algunes de les línies d'acció del Pla Estratègic.

La figura següent presenta l'estructura del Pla i a continuació es detallen tots els elements que la conformen.

Figura 8

Estructura del Pla Estratègic de l'AACTE

4.1. El repte

El repte del Pla estratègic de l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica és:

ACCELERAR LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA
ALS ENS LOCALS DE LA PROVÍNCIA

Aquest repte s'alinea amb el Pla de mandat (PAM) de la Diputació que consisteix a “Promoure i accelerar la transició ecològica i sostenible davant l'emergència climàtica, acompanyant les polítiques de mitigació amb noves avaluacions dels riscos climàtics per a la salut, els ecosistemes i el sistema productiu, que permetin desplegar polítiques d'adaptació i regeneració efectives.”

4.2. Un nou enfocament: els principis motors

El context actual, complex i incert, requereix que les administracions públiques s'hi adaptin amb noves maneres de fer i de treballar. Per això, el Pla estratègic planteja un nou enfocament a través d'uns principis que han d'impregnar la manera de fer i han de ser el motor d'un canvi cultural i la palanca per activar una transició ecològica justa.

“Si vols resultats diferents, no facis sempre el mateix.”
Albert Einstein

Figura 9

Resum dels principis motors del Pla

Icona		Descripció
	Transversalitat	La transversalitat dins l'Àrea i dins la Diputació és vital per tal d'establir sinèrgies i ser més eficaços a l'hora de donar resposta als reptes del món local.
	Governança	La coordinació multinivell amb altres administracions públiques, amb actors de la societat civil, amb centres de recerca i altres actors és necessària per tal de promoure polítiques eficaços, innovadores i creadores de valor públic.
	Diagnosi i planificació territorial	El coneixement i l'anàlisi de la realitat territorial és clau per a l'adopció de polítiques ambientals i per a la planificació territorial.
	Comunicació i relat	La comunicació és imprescindible per construir nous relats que permetin fer efectiva una transició ecològica justa i promoure un canvi cultural.
	Comunitat, justícia social i equitat	La governança comunitària, la justícia social i l'equitat són la base per establir models de gestió democràtics, públics i descentralitzats per garantir una transició ecològica justa i democràtica.

Transversalitat

Els reptes actuals requereixen una perspectiva multidisciplinària que integri diverses visions i capacitats per desenvolupar propostes innovadores capaces de respondre a la complexitat del moment. Un dels mecanismes clau per assolir aquest objectiu és el treball transversal ja que fomenta la col·laboració i la comunicació entre les diferents oficines tècniques i àrees de govern. La transversalitat permet millorar la coordinació, optimitzar la resposta a les necessitats dels ens locals i sumar recursos, idees i perspectives diverses per multiplicar els resultats.

Aquest pla estratègic vol impulsar el treball transversal tant entre les oficines de l'Àrea com dins la mateixa Diputació tal i com ja s'està fent i tal com ho recull el propi Pla de Mandat 2024-2027.

El treball transversal ha estat un element central en la pròpia concepció del pla ja que s'ha comptat amb la participació de les diferents oficines per conceptualitzar cada eix temàtic. També, l'estructuració del document en diferents eixos temàtics reforça el principi de la transversalitat i facilita la creació de sinèrgies que permeten assolir els objectius plantejats amb una visió global dels reptes ambientals.

Governança

Per impulsar la transició ecològica, és essencial que les institucions públiques s'organitzin conjuntament per promoure canvis de gran envergadura. Això requereix una governança multinivell que inclogui la coordinació amb altres administracions públiques així com amb actors de la societat civil, centres de recerca i altres actors.

Les aliances externes són imprescindibles per anticipar-se a les tendències emergents i el treball en xarxa és clau per evolucionar col·lectivament i optimitzar l'ús dels recursos públics. És fonamental que el món local tingui presència en les esferes de decisió locals, nacionals i internacionals. En aquest sentit, cal reforçar el paper de la *Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat*, així com el vincle amb altres xarxes internacionals amb què l'Àrea col·labora, especialment l'Aliança pel Clima i l'ICLEI.

Durant el procés de creació d'aquest document s'ha comptat amb la participació de representants interns des diferents eixos temàtics i, a més, s'ha incorporat la visió d'experts i d'institucions en les temàtiques en qüestió.

Per tal de garantir una implementació efectiva del les accions plantejades en el present pla, serà essencial la implicació i col·laboració dels diferents actors que hi participin.

Diagnosi i planificació territorial

L'experiència i el coneixement obtinguts al llarg de molts anys de suport a les entitats municipals de la província han permès consolidar una **visió general de la situació del territori**. Aquesta experiència facilita l'aportació de solucions adaptades a les necessitats específiques dels diferents municipis i proporciona una informació valuosa que permet generar indicadors de suport a la planificació territorial.

El Pla estratègic prioritza la generació de coneixement mitjançant estudis i diagnòs de la situació al territori i la millora dels sistemes d'informació geogràfica disponibles amb l'objectiu de que facilitin la presa de decisions i la planificació.

Tots els eixos estratègics del Pla integraran l'ús de l'eina **SITAC** (Sistema d'Informació Territorial d'Acció Climàtica) i altres sistemes d'informació per tal de garantir la transparència de les dades ambientals.

Comunicació i relat

La comunicació és un factor estratègic per impulsar un canvi de relat i de posicionament polític i ciutadà a favor de la transició ecològica a nivell local. Cal generar un relat **clar, coherent i inspirador** que convidi a la mobilització de tots els actors així com impulsar accions comunicatives amb impacte que fomentin debat i reflexió al voltant de la necessitat d'un canvi de model.

Aquest relat, a més, ha d'ajudar a destacar els èxits aconseguits, les bones pràctiques i els exemples inspiradors que puguin servir de model per al futur.

Comunitat, justícia social i equitat

La transició ecològica ha de perseguir l'objectiu prioritari de millorar la qualitat de vida de les persones. Qualsevol política que es desenvolupi a escala local ha d'enfortir la resiliència de la població davant els impactes de la crisi climàtica posant el focus en les comunitats més vulnerables.

Les desigualtats socials exigeixen enfortir els serveis públics i assegurar que les polítiques arribin a qui més ho necessita, per garantir que tothom pugui tenir les mateixes oportunitats. Per tant, les solucions que s'impulsin per fer efectiva la transició ecològica han de ser equitatives i accessibles, garantint que ningú quedi enrere.

Les administracions locals tenen un protagonisme inequívoc en la gestió dels recursos comunitaris i cal repensar el seu paper per facilitar la transició cap a un model socioeconòmic més just i sostenible. Per aquest motiu en tots els eixos estratègics s'incorpora la mirada comunitària i social.

4.3. Eines transversals

L'Àrea disposa de tot un seguit d'eines transversals que es posaran a disposició de tots els actors implicats en l'execució dels objectius del Pla estratègic.

Figura 10

Resum de les eines transversals

Icona	Eines transversals	Descripció
	Educació ambiental i acció comunitària	L'educació ambiental i l'acció comunitària permeten l'apoderament de la ciutadania per avançar cap a una transició ecològica justa i comunitària.
	Aliances i coordinació amb actors	Teixir aliances i crear espais de cooperació entre l'Àrea i altres administracions públiques, actors de la societat civil i centres de recerca permet implementar la transició ecològica d'una manera més cohesionada i efectiva.
	Eines comunicatives	Les accions comunicatives permeten generar reflexió al voltant dels principals reptes ambientals i donar a conèixer les accions i projectes que desenvolupa l'Àrea per activar la transició ecològica.
	Gestió del coneixement	Les sessions formatives, els cercles de comparació intermunicipal o el recull de bones pràctiques, entre altres iniciatives, permeten augmentar el coneixement general sobre la temàtica.
	La Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat	La Xarxa és un espai per compartir, debatre, construir propostes compartides i generar coneixement. Compta amb el seu pla estratègic propi aprovat per l'assemblea.
	Gestió de dades i sistemes d'informació	Utilitzar els sistemes d'informació integrada permet millorar la planificació, la gestió, l'anàlisi i el seguiment de projectes en el territori.
	Gestió administrativa	Potenciar una àgil i correcta tramitació administrativa ajuda a accelerar la implantació de les línies d'actuació definides al Pla estratègic.

4.4. Eixos Estratègics

Es defineixen 5 eixos estratègics, cadascú amb un objectiu estratègic que es desplega objectius específics, línies d'actuació i accions.

Figura 11

Eixos estratègics del Pla Estratègic de l'AACTE 2024-2027

EIX 1: Transició energètica comunitària	Objectiu estratègic: <i>Contribuir a la reducció dels gasos amb efecte d'hivernacle i a la sobirania energètica.</i>
	5 Objectius específics
	29 Línies d'acció/accions
EIX 2: Residu zero i circularitat	Objectiu estratègic: <i>Implementar estratègies de prevenció, reutilització i recollida eficient de residus per assolir els objectius normatius i avançar cap al residu zero, la circularitat i el canvi d'hàbits de la ciutadania.</i>
	5 Objectius específics
	17 Línies d'Acció/Accions
EIX 3: Gestió eficient de l'aigua i adaptació a la sequera	Objectiu estratègic: <i>Enfortir el suport a la gestió municipal de l'aigua per tal d'avançar cap a l'eficiència del recurs i cap a la resiliència dels municipis front a la sequera.</i>
	5 Objectius específics
	31 Línies d'acció/accions
EIX 4: Naturalització de ciutats per a l'adaptació al canvi climàtic	Objectiu estratègic: <i>Impulsar les polítiques locals de naturalització per a l'adaptació al canvi climàtic, la conservació de la biodiversitat i la salut i el benestar de les persones.</i>
	5 Objectius específics
	17 Línies d'acció/accions
EIX 5: Millora de la qualitat de l'aire i mobilitat sostenible	Objectiu estratègic: <i>Impulsar polítiques de millora de la qualitat de l'aire i de foment d'una mobilitat sostenible per crear uns entorns urbans més saludables.</i>
	4 Objectius específics
	15 Línies d'acció/accions

A continuació es presenten les matrius per cada eix estratègic que incorporen també un anàlisi de context i una descripció de la situació actual.

EIX 1: Transició energètica comunitària

Actualment, l'Àrea juga un paper clau en la transició energètica, actuant com a administració assessora i inversora, amb més de 150 milions d'euros dedicats a aquest objectiu. La seva tasca inclou **promoure un model de producció d'energia descentralitzada** i de gestió democràtica, amb energies renovables per reduir costos públics, **combatre la pobresa energètica** i garantir la seguretat energètica davant la volatilitat del mercat. Per aconseguir la reducció d'emissions i la neutralitat climàtica, es necessita l'actuar de les administracions locals i la seva participació en comunitats energètiques, incloent-hi ciutadania i agents econòmics locals. Reforçar els instruments actuals és essencial per consolidar la transició energètica en els municipis.

Situació de context

- Objectiu del món local: ser neutres en Carboni el 2050
- Lenta producció de renovables i baixa dinamització al territori
- Dificultats jurídic-administratives per a la posta en marxa d'instal·lacions
- Existència de Plans de transició energètica
- Dificultats i conflictes al territori
- Dificultats en la gestió de l'oferta i la demanda
- Constant innovació tecnològica: xarxes de calor-fred
- Necessitat de distribució de l'energia
- Pocs tècnics dedicats en els municipis i poca formació sobre transició energètica
- Alts costos municipals en consum energètic
- Necessitat d'incrementar eficiència energètica
- Existència de pobresa energètica

Instruments i serveis actuals

EIX 1: Transició energètica comunitària

Objectiu estratègic

1. Contribuir a la reducció dels gasos d'efecte hivernacle i a la sobirania energètica

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1 – Desenvolupar instruments per aconseguir una correcta implantació d'energies renovables de forma sostenible, democràtica, justa i sense conflictes	1.1.1 – Identificar aspectes jurídics i administratius claus per resoldre i treballar les propostes de solució 		●	●	●	●	●	●
	1.1.2 – Elaborar una guia sobre les eines de mediació en la implantació d'instal·lacions d'energies renovables al territori 	●	●					
	1.1.3 – Creació d'un sistema de seguiment de dades d'ajut a la planificació i a l'avaluació 	●	●					
	1.1.4 – Impulsar la innovació tecnològica i altres eines per la gestió de la demanda i l'emmagatzematge 		●	●	●	●	●	●
	1.1.5 – Estudiar el paper de les administracions locals en la governança energètica, mecanismes administratius, possibilitats d'optimització, necessitats d'infraestructura local (smart grids, blockchain). 		●					
	1.1.6 – Aconseguir que l'Energètica de la Generalitat pugui ser mitjà propi de la Diputació de Barcelona		●	●				
1.2 – Incrementar l'eficiència energètica i la descarbonització a través del foment de l'eficiència energètica en els equipaments i activitats municipals	1.2.1 – Dissenyar i impulsar un servei d'acompanyament en eficiència energètica en equipaments per municipis de menys de 5.000 habitants i que no estiguin integrats en una agència d'energia 		●	●	●	●	●	●
	1.2.2 – Estudiar la viabilitat de crear un cercle de comparació intermunicipal d'eficiència energètica en equipaments 				●			
	1.2.3 – Evolucionar el 50/50 com a projecte d'estalvi energètic a centres educatius 		●	●	●	●	●	●

1.3 – Consolidar la implantació d'instal·lacions d'energies renovables per incrementar l'autosuficiència energètica dels municipis	1.3.1 – Mantenir un fons inversió destinat a la implementació de renovables		●	●	●	●	●	●	●
	1.3.2 – Garantir la implementació del <i>Pla Clima</i> i mantenir-ne la secretaria tècnica		●	●	●	●	●	●	●
	1.3.3 – Promoure Xarxes Tèrmiques (calor i fred) de 5a generació				●	●	●	●	●
	1.3.4 – Impulsar estudis de potencialitat i implantació d'energies renovables (mapes de potencial de sol i vent, implantació agrovoltaica..., estudis d'implantació de recàrrega elèctrica, emmagatzematge, estudis d'economia circular i reciclatge)		●	●	●	●	●	●	●
	1.3.5 – Constituir mecanismes de gestió, monitorització i integració en plataformes de gestió intel·ligents	 			●	●	●		
	1.3.6 – Desenvolupar convenis i contractacions per avançar en mecanismes de co-finançament: Diputació, Next Generation, fons privats, etc.				●	●	●	●	●
	1.3.7 – Impulsar projectes energia eòlica a la demarcació				●	●	●		
1.4 – Enfortir la dinamització al territori en la transició energètica comunitària	1.4.1 – Consolidar la OICE per a l'assessorament als municipis per a la implementació de comunitats energètiques o consums compartits i fer-ho amb criteris de justícia social	 	●	●	●	●	●	●	●
	1.4.2 – Impuls de la agències locals d'energia/ de transició energètica: definició de funcions i planificació i extensió al territori			●	●	●	●	●	●
	1.4.3 – Desenvolupar un software de gestió per les comunitats energètiques amb participació municipal fent ús de programari lliure.			●	●	●			
	1.4.4 – Impulsar les comunitats energètiques i la implantació de renovables en els polígons industrials				●	●	●	●	●
	1.4.5 – Impulsar un nou programa d'assessorament energètic transversal amb el servei d'acció social i l'oficina d'habitatge, que vagi més enllà de les auditories energètiques a llars vulnerables			●	●	●	●	●	●
	1.4.6 – Desenvolupar un programa educatiu per a la transició energètica comunitària i les comunitats			●	●	●			

1.5 – Incrementar la governança: participació – transparència de dades – treball en xarxa i coordinat	1.5.1– Impulsar el treball coordinat amb les administracions i altres actors del sector		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.2 – Consolidar la formació als tècnics municipals en la matèria		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.3 – Definir un itinerari formatiu sobre transició energètica comunitària i impulsar conferències i jornades		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.4 – Augmentar els municipis compromesos amb el Pacte dels Alcaldes per l'Energia i el Clima		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.5 – Liderar el grup de transició energètica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.6 – Utilitzar el SITAC com a espai d'informació		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1.5.7 – Participar i fer seguiment de les COP		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Acció inclosa en el projecte transformador

Educació ambiental i acció comunitària

Aliances

Eines comunicatives

Gestió del coneixement

Gestió administrativa

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Gestió de dades i sistemes d'informació

EIX 2: Residu zero i circularitat

La gestió de residus, responsabilitat dels municipis, requereix suport tècnic i econòmic. Les directives de la UE estableixen objectius exigents: augmentar el reciclatge al 55% el 2025, al 60% el 2030 i al 65% el 2035, recollir separatament residus tèxtils i perillosos el 2025, establir una taxa diferenciada, sostenible que avanci cap al pagament per generació i reduir l'abocament al 10% abans del 2035. Els municipis actualment no compleixen aquests objectius, cosa que pot comportar sancions. És necessari **desenvolupar nous models de recollida, ordenances i taxes** per incrementar el reciclatge i assolir els objectius.

Situació de context

- Objectius: 55% de reciclatge l'any 2025 i del 60 % pel 2030 i 10 % de PxR segons la Directiva marc de residus i la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminants, implementació de la taxa de residus, implementar la recollida de residus tèxtils
- Important despesa del pressupost municipal dels ajuntaments. Major increment de despesa en ajuntaments de menys de 10.000 habitants
- Les dades de la província de Barcelona (ARC, 2022): 2,3 milions de tones de residus generades, 1,21kg/hab/dia, 40,3% de recollida selectiva bruta
- Menor generació i Índex de recollida selectiva superiors en municipis amb models de recollida individualitzats
- Necessitat de reduir el marge entre què necessitem i què utilitzem
- Necessitat de persistir en la conscienciació a la ciutadania
- Impuls de l'economia circular
- Necessitat de complir el marc normatiu de la Llei 7/2022: plans de prevenció, taxa justa, recollida tèxtil i olis, sistemes recollida individualitzats, preparació per la reutilització
- Tractament de la fracció orgànica per reduir emissions de gasos amb efecte d'hivernacle

Instruments i serveis actuals

- Prevenició**
  - Plans de prevenció de residus
  - Mercats sostenibles
  - Setmana prevenció de residus
- Reutilització**
  - Estudis adequació deixalleries per l a preparació per la reutilització
- Reciclatge**
  - Estudis de viabilitat tècnica i econòmica en la recollida i neteja.
  - Estudis de compliment dels serveis
  - Auditories econòmiques.
  - Redacció d'estudis tècnics de canvis de models de gestió dels serveis.
- Normatius**
  - Estudis estructura taxes i pagament per generació
  - Redacció d'ordenances
- PLA XGL**
  - Finançament

Informació territorial

Cercles de comparació

Conscienciació

- Exposició Reduïm Residus
- Escapem dels plàstics i altres recursos d'educació ambiental

Formació

- Sessions intercanvi ASDE
- Pla de formació
- Conferències i jornades

Governança

- Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat
- Pacte de la Moda circular i taules SCRAPS ARC

EIX 2: Residu zero i circularitat

Objectiu estratègic

2. Implementar estratègies de prevenció, reutilització i recollida eficient de residus per assolir els objectius normatius i avançar cap al residu zero, la circularitat i el canvi d'hàbits de la ciutadania

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.1 – Desenvolupar instruments de diagnòstic i d'ajut a la planificació i als ens locals per aconseguir una correcta implementació de les obligacions normatives	2.1.1 – Anàlisi de la situació dels municipis de la província: generació de residus, implantació de models de recollida, taxes i altres instruments 		●	●	●	●	●	●
	2.1.2 – Elaborar instruments i guies tècniques com a models		●	●	●	●	●	●
2.2 – Impulsar la Prevenció i Reutilització amb participació comunitària, amb actors d'inclusió social i per al canvi d'hàbits de consum	2.2.1 – Assessorar les deixalleries i impulsar perquè s'adeqüin per esdevenir espais de preparació per a la reutilització i espais d'educació ambiental 	●	●	●	●	●	●	●
	2.2.2 – Promoure que la preparació per la reutilització es faci a través d'empreses d'inclusió social		●	●				
	2.2.3 – Revisar i adaptar el model per als plans de prevenció municipals		●	●				
	2.2.4 – Elaborar recursos educatius i comunicatius per escoles i ciutadania 				●			
	2.2.5 – Consolidar el projecte Mercats Sostenibles amb la Gerència de Comerç oferint un nou recurs al catàleg de serveis 2025	●	●	●	●	●	●	●
	2.2.6 – Promoure l'autocompostatge i el compostatge comunitari com a estratègia de prevenció i de dinamització comunitària 		●	●	●	●	●	●

2.3 – Avançar en els sistemes de recollida individualitzats i en l'establiment de la taxa justa	2.3.1 – Seguir impulsant el cercle de residus 	●	●	●	●	●	●	●
	2.3.2 – Donar suport a la implementació de les ordenances per a implantar sistemes individualitzats de recollida		●	●				
	2.3.3 – Impulsar les auditories de control per als contractes de recollida i neteja i estandaritzar un protocol			●	●			
	2.3.4 – Donar suport a la implementació de les ordenances fiscals i a l'impuls a la implementació de la taxa justa	●	●	●	●	●	●	●
	2.3.5 – Impulsar la recollida dels residus tèxtils i els olis		●	●	●	●	●	●
2.4 – Donar suport a la gestió de l'amiant	2.4.1 – Definir models de mòduls de recollida d'amiant, materials de comunicació i altres instruments per facilitar la gestió a les deixalleries		●	●				
	2.4.2 – Coordinar-nos amb l'oficina d'erradicació d'amiant de la Generalitat 		●	●	●	●	●	●
2.5 – Incrementar la governança: la participació –la transparència de dades– treball en xarxa i coordinat	2.5.1 - Treballar coordinadament amb l'ARC i altres actors per avançar en aquest objectiu 	●	●	●	●	●	●	●
	2.5.2 - Liderar el grup d'economia circular de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat 	●	●	●	●	●	●	●

Acció inclosa en el projecte transformador

Educació ambiental i acció comunitària

Aliances

Eines comunicatives

Gestió del coneixement

Gestió administrativa

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Gestió de dades i sistemes d'informació

EIX 3: Gestió eficient de l'aigua i adaptació a la sequera

Per fer front a la crisi de la sequera és urgent millorar la gestió dels sistemes d'abastament d'aigua i adaptar-se a noves estratègies. Cada municipi té necessitats diferents que inclouen millores en la gestió i les infraestructures (com pous i dipòsits), digitalització, i reducció de pèrdues, sempre garantint la qualitat i disponibilitat de l'aigua. És necessari adoptar una visió integral del cicle de l'aigua, promovent la **innovació en fonts alternatives i solucions basades en la natura** per millorar la resiliència dels ecosistemes. A més, els municipis afronten noves càrregues de gestió derivades del Reial decret 3/2023 sobre la qualitat de l'aigua de consum. La Diputació de Barcelona ha de coordinar-se amb la resta d'actors per oferir assistència tècnica i econòmica efectiva.

Situació de context

- La situació de sequera és estructural
- Necessitat de garantir la protecció de masses d'aigua superficials i subterrànies i mantenir els ecosistemes aquàtics
- Reducció disponibilitat d'aigua, estimada en un 18% al 2050. Necessitat de garantir l'abastament (sistemes supramunicipals, pous o fonts alternatives). Gestió de la demanda i planificació.
- Reducció de qualitat. Necessitat de garantir la qualitat aigua de consum segons nou Real Decret 3/2023
- Necessitat de millorar sistemes d'abastament en baixa – Enfortir capacitat de gestió: Sistemes ineficients, pèrdues, baixa reposició de xarxes, control de fuites
- Dèficit en l'eficiència en l'ús de l'aigua i alts consums
- Necessitat de fomentar l'estalvi d'aigua i de reutilització d'aigües grises i pluvials
- Necessitat de millorar la governança: participació, transparència de dades, treball en xarxa i coordinació

Instrumentos i serveis actuals

Ecosistema

- Estudis hidrogeològics per disponibilitat
- Estudis per a la recuperació de pous
- Naturalització cursos fluvials
- Actuacions en infraestructura verda per millorar cicle de l'aigua

Qualitat

- Fonts naturals
- Vigilància i control qualitat aigües de consum (R.D 3/2023)

Abastament

- Auditories econòmiques concessió servei
- Estudis de tarifes
- Estudis tècnics per avaluació diferents models prestació del servei

Estalvi i eficiència

- Suport a la diagnosi per redacció de Plans de sequera
- Auditories de consum i propostes estalvi en edificis municipals
- Estudis per millora sistemes informació de xarxa abastament
- Redacció de plans d'adaptació al canvi climàtic
- Finançament

PLA XGL

Informació territorial

Cercles de comparació

Educació ambiental

Llegimelriu

- Dia mundial de l'aigua, exposició
- La Vida de l'Aigua.

Formació

- Pla de formació
- Conferències i jornades

Governança

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Life_eCO adapt50

EIX 3: Gestió eficient de l'aigua i adaptació a la sequera

Objectiu estratègic

3. Enfortir el suport a la gestió de l'aigua dels municipis per tal d'avançar cap a l'eficiència del recurs i a la seva resiliència a la sequera

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
3.1 – Desenvolupar instruments de diagnòstic i d'ajut a la planificació i dissenyar un pla d'acció	3.1.1 – Realitzar estudis territorials (comarca o conca) de diagnòstic per a la garantia de disponibilitat d'aigua tenint en compte les projeccions climàtiques. 	●	●	●				
	3.1.2 – Recopilar informació sobre la implementació i/o necessitat d'instruments de gestió del sistema d'abastament als municipis de la província. 	●	●					
	3.1.3 – Sistematitzar les actuacions derivades dels plans d'adaptació comarcals 		●	●				
	3.1.4 – Analitzar les dades d'anàlisi de qualitat de l'aigua relatives a les fonts d'aigua natural i d'aigua de boca per extreure'n conclusions de territori 	●	●					
	3.1.5 – Dissenyar un pla d'acció per avançar de forma dirigida en el suport al cicle de l'aigua de la Província	●	●					

3.2 – Crear un servei d'assessorament als municipis de menys de 20.000 habitants en la gestió de l'abastament d'aigua i l'adaptació del territori a l'estrès hídric	3.2.1 – Definir, planificar i dissenyar l'estructura, funcionament i l'estratègia per a l'assessorament efectiu dels municipis		●	●					
	3.2.2 – Posar en funcionament l'Oficina de Servei a la Gestió		●	●					
	3.2.3 – Assistir tècnicament als municipis en la gestió de l'aigua en funció a l'estratègia dissenyada (gestió, plans de sequera, eficiència en l'ús de l'aigua i la seva qualitat)			●	●	●	●	●	●
	3.2.4 – Assistir tècnicament en la gestió de l'abastament a municipis de menys de 5.000hab i de gestió pública, de manera coordinada a la implementació del programa DIBAIGUA per part de l'Àrea de de Salut Pública			●	●	●	●	●	●
	3.2.5 – Proveir models d'ordenances, instruments de gestió i guies tècniques: tarifes i altres	 		●	●	●	●		
	3.2.6 – Crear instruments per a la implementació del servei amb equitat i justícia social i amb enfoc comunitari			●	●	●	●		
	3.2.7 – Promoure els serveis mancomunats de gestió de l'aigua i estudiar la creació d'espais supramunicipals de suport a la gestió			●	●	●	●	●	●
	3.2.8 – Incrementar la dotació dels serveis prestats per catàleg en la gestió de l'abastament d'aigua			●	●	●	●	●	●
	3.2.9 – Incrementar la resiliència dels ecosistemes a l'estrès hídric i implementar plans d'adaptació			●	●	●	●	●	●
	3.2.10 - Adequar el servei a l'Àrea de Salut Pública en el mostreig i anàlisi d'aigua de boca als nous requeriments del RD 3/2023.			●	●	●	●	●	●

3.3 – Promoure l'estalvi i eficiència de l'aigua i la cerca d'altres fonts d'aigua	3.3.1 – Actualitzar l'ordenança de l'estalvi d'aigua		●	●						
	3.3.2 – Impulsar la implementació de l'ordenança de l'estalvi d'aigua			●	●	●	●	●	●	
	3.3.3 – Promoure la innovació en la cerca de noves fonts d'aigua			●	●	●	●	●	●	
	3.3.4 – Promoure els estudis d'eficiència hídrica en equipaments municipals i les auditories sobre l'eficiència hidràulica de serveis d'abastament municipals			●	●	●	●	●	●	
	3.3.5 – Elaborar i/o actualitzar Guies i mecanismes d'acompanyament per fomentar l'estalvi i eficiència en l'ús de l'aigua	PT 			●	●	●	●	●	●
	3.3.6 – Promoure la creació de sistemes de monitorització mitjançant la digitalització i telecontrol	PT 			●	●	●	●	●	●
3.4 – Treballar per una visió global, integral i ecosistèmica del cicle de l'aigua que inclogui els plans d'adaptació comarcals	3.4.1 – Coordinar i establir sinèrgies amb el projecte Life eCOadapt50			●	●	●	●	●	●	
	3.4.2 – Promoure la conservació dels ecosistemes aquàtics i aquelles solucions basades en la natura orientades a augmentar la disponibilitat d'aigua (Suds, infiltració aquífera)	PT 			●	●	●	●	●	
	3.4.3 – Donar suport per implementar les mesures per a l'adaptació derivades dels plans d'adaptació comarcals	PT 			●	●	●	●	●	
3.5 – Incrementar la governança: la participació –la transparència de dades– treball en xarxa i coordinat	3.5.1 – Liderar el grup de sequera de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat	PT 		●	●	●	●	●	●	
	3.5.2 – Definir un itinerari formatiu sobre la gestió de l'aigua i impulsar conferències i jornades	PT 			●	●	●	●	●	
	3.5.3 – Elaborar recursos educatius i comunicatius per escoles i ciutadania	PT 			●	●				
	3.5.4 – Consolidar el projecte llegim el riu, coordinar-lo amb el suport al territori i comunicar-ne els resultats			●	●	●	●	●	●	
	3.5.5 – Millorar la coordinació amb les àrees de la Diputació, amb l'ACA i amb la resta d'agents rellevants del sector	PT 		●	●	●	●	●	●	
	3.5.6 – Utilitzar el SITAC com a espai d'informació			●	●	●	●	●	●	
	3.5.7 – Potenciar i augmentar el nombre de participants en el Cercle de comparació intermunicipal d'abastament d'aigua				●	●	●	●	●	

Acció inclosa en el projecte transformador

Educació ambiental i acció comunitària

Aliances

Eines comunicatives

Gestió del coneixement

Gestió administrativa

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Gestió de dades i sistemes d'informació

EIX 4: Naturalització de ciutats per a l'adaptació al canvi climàtic

Els municipis han d'afrontar els reptes de naturalització i infraestructura verda per augmentar la seva resiliència enfront dels impactes del canvi climàtic. La demanda d'assistència tècnica per desenvolupar accions d'adaptació ha crescut. Això es nota especialment en la millora dels espais verds i blaus a causa dels efectes cada vegada més evidents del canvi climàtic i l'augment de la valoració d'aquests espais per part de la ciutadania. Per donar resposta a aquesta demanda, es treballarà en una oferta d'adaptació urbana que promogui els beneficis de la natura per al benestar de la ciutadania, sota el marc de l'Agenda Urbana, l'Estratègia de Biodiversitat de la UE 2030 i les estratègies d'infraestructura verda estatal i catalana. S'incorporaran elements com la infraestructura verda urbana, solucions basades en la natura i accions concretes com plans d'ombres, eixos verds i refugis climàtics.

Situació de context

- Demanda urgent de planificació i gestió del verd per donar resposta a l'emergència climàtica i a la millora de l'hàbitat urbà
- Manca de concreció de les directrius i estratègies europees, estatals i catalanes d'adaptació al canvi climàtic i d'infraestructura verda a l'escala local
- Tradició i expertesa en el suport als municipis en la gestió del verd urbà (inventaris d'arbrat, plans de poda, plagues)
- Existència de primeres anàlisis i guies orientatives
- Implantació progressiva del suport als estudis i projectes orientats a la naturalització de les ciutats i la implementació d'elements de confort bioclimàtic
- Necessitat d'instruments més potents d'anàlisi territorial per avaluar i prioritzar les actuacions.
- Manca de capacitat tècnica i/o econòmica per al suport a la redacció de projectes executius.
- Necessitat de suport econòmic a l'execució de projectes
- Existència de fonts de finançament (UE, Estat, Generalitat) que caldria explorar i potenciar.
- Necessitat de disposar de models i prototips, especialment en la camp de l'adaptació a les altes temperatures
- Oportunitat d'incrementar la sensibilització i implicació social a través dels beneficis del contacte amb la natura

Instruments i serveis actuals

Plans d'Infraestructura Verda Urbana i Periurbana

Objectiu:

Incrementar la quantitat i qualitat de l'espai verd-blau per a l'adaptació al CC i la millora de la BD

Millora de l'entorn urbà per a la salut i el benestar de les persones

Elements per combatre les altes temperatures

Millora de l'entorn urbà per a la salut i el benestar de les persones

SITAC informació territorial

- Índexs preliminars de vulnerabilitat

Cercles de comparació

Educació ambiental

- Recursos EA per a la conservació dels ecosistemes fluvials, litorals i marins

Planificació i gestió IV

- Estudis, plans i projectes IV i blava
- Naturalització de les ciutats
- Solucions basades en la natura
- Entorns de confort bioclimàtic

Qualitat

- Inventaris i plans de poda
- Valoració risc de l'arbrat
- Gestió integral de plagues
- Vegetació comestible

Pla d'ombres

- Suport als municipis per fer front a l'increment de temperatura i les onades de calor
- Treballs d'identificació d'entorns i elements d'ombreig
- Finançament: Adaptaclima 2030

Formació

- Sessions intercanvi Pla de formació
- Conferències i jornades

Governança

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Life_eCO adapt50

EIX 4: Naturalització de ciutats per a l'adaptació al canvi climàtic

Objectiu estratègic

4. Impulsar les polítiques locals de naturalització per a l'adaptació al canvi climàtic, la millora de la biodiversitat, la salut i el benestar de les persones

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
4.1 – Desenvolupar eines d'informació, anàlisi i modelització per a la presa de decisions	4.1.1 – Desenvolupar estudis de vulnerabilitat a la calor del territori i de sectors vulnerables com a eines de planificació i prioritització d'actuacions 		●	●	●			
	4.1.2 – Concretar/Analitzar el context estratègic i social existent: ODS, Agenda Urbana, Infraestructura verda.		●					
4.2 – Ajudar als municipis en la diagnosi i la planificació per a l'adaptació de l'hàbitat urbà a l'increment de temperatura i onades de calor a través de la concreció dels plans d'adaptació al CC i els plans d'infraestructura verda locals	4.2.1 – Establir un model i donar suport per a la implementació dels plans adaptació al CC 		●	●	●	●	●	●
	4.2.2 – Incrementar el suport per a la redacció de projectes executius		●	●	●			
	4.2.3 – Assajar noves fórmules a través de projectes pilot: LIFE i altres			●	●			
	4.2.4 – Revisar i ampliar els recursos i guies de bones pràctiques 		●	●	●			
	4.2.5 – Incloure la naturalització de les zones urbanes com a part dels plans de regeneració urbana			●	●	●	●	●
	4.2.6 – Impulsar els programes de contacte amb la natura per a la salut i el benestar de les persones i definir instruments de naturalització i confort bioclimàtic al territori.		●	●	●	●	●	●
	4.2.7 - Desenvolupar un programa educatiu sobre naturalització 			●	●	●	●	
4.3 – Disposar d'un programa d'inversió per a l'adaptació	4.3.1 – Dotar al programa de recursos propis tècnics i econòmics per a l'execució dels projectes (catàleg, fons de prestació, altres) 		●	●	●	●	●	●
	4.3.2 – Implementar un programa d'inversió per a l'adaptació 	●	●	●	●			

4.4– Desenvolupar models d'ombratge i de solucions basades en la natura i facilitar la seva implementació	4.4.1 – Revisar i ampliar els recursos i guies de bones pràctiques	 		●	●	●			
	4.4.2 - Analitzar models d'ombratge per a diferents contextos municipals i facilitar la seva implementació a través de la Central de compres		●	●	●	●			
4.5 - Incrementar la governança: la participació –la transparència de dades– treball en xarxa i coordinat	4.5.1 – Treballar de forma coordinada amb la resta d'administracions en la cadena planificació-reducció-execució	 	●	●	●	●	●	●	●
	4.5.2 - Potenciar treball coordinat amb centres de recerca per a la innovació	 		●	●	●	●	●	●
	4.5.3 - Participar a la taula benestar i salut de la Diputació i altres espais		●	●	●				
	4.5.4 - Liderar el grup de naturalització de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		●	●	●	●	●	●	●

Acció inclosa en el projecte transformador

Educació ambiental i acció comunitària

Aliances

Eines comunicatives

Gestió del coneixement

Gestió administrativa

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Gestió de dades i sistemes d'informació

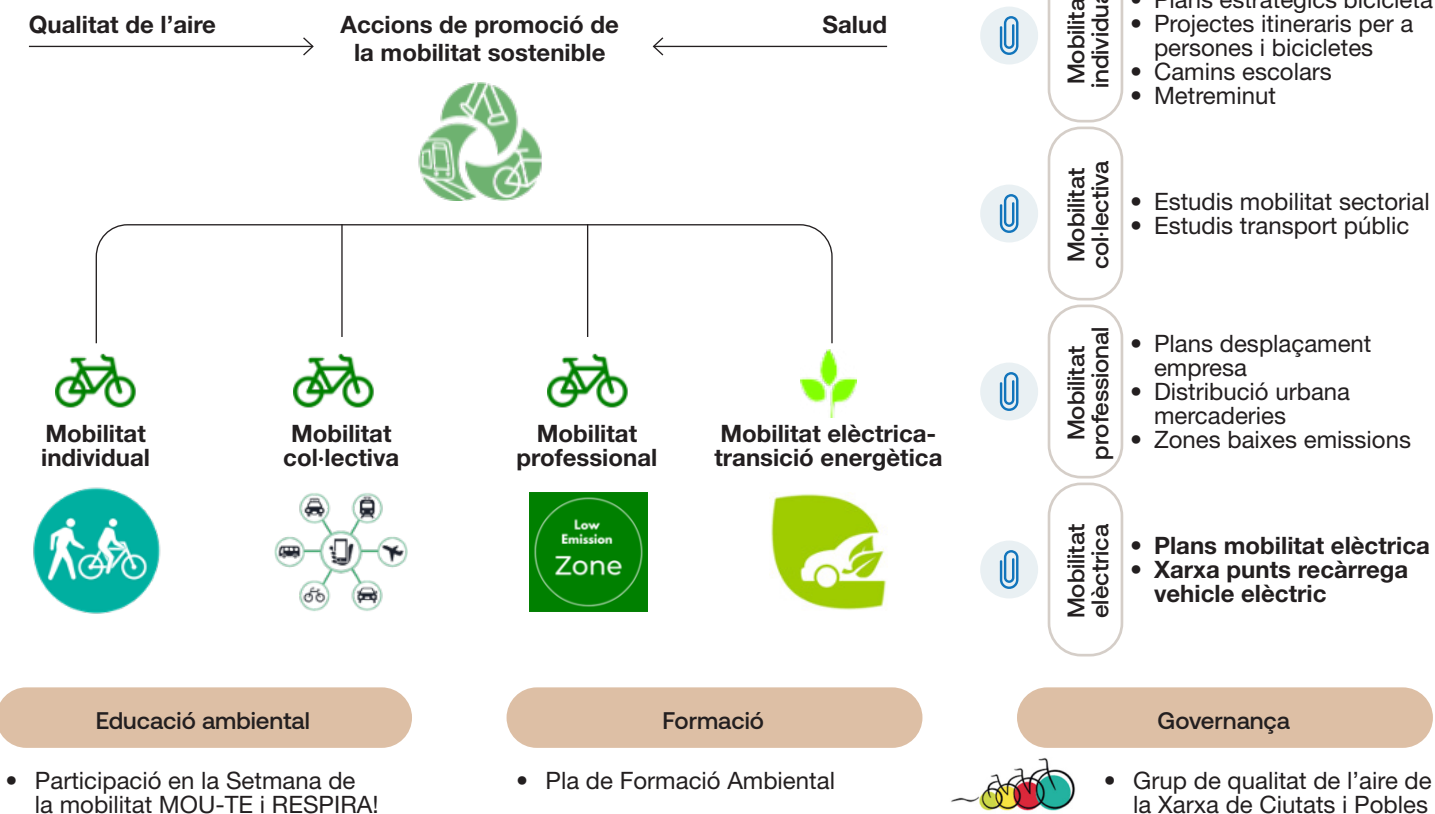
EIX 5: Millora de la Qualitat de l'aire i mobilitat sostenible

La contaminació de l'aire, especialment per NO₂ i partícules en suspensió, ha esdevingut un problema de salut pública urgent ja que provoca l'augment de la mortalitat prematura i de les malalties respiratòries, especialment en zones urbanes i amb trànsit intens. Per això, l'OMS ha establert nous límits més estrictes per protegir la salut de les persones. Es necessiten polítiques públiques coordinades per reduir la contaminació i donar suport als municipis per implementar-les. La mobilitat sostenible és clau per reduir emissions, millorar la qualitat de l'aire i la salut. Això implica repensar l'urbanisme, promoure desplaçaments a peu i en bicicleta, utilitzar vehicles de mobilitat personal, millorar el transport públic i implementar zones de baixes emissions, entre altres mesures.

Situació de context

- Xarxa insuficient d'estacions de la qualitat de l'aire
- Retard en la planificació de zones de baixes emissions
- Baix nivell d'electrificació de vehicles, especialment de transport de mercaderies i autobusos i dèficit de planificació de punts de recàrrega
- Dèficit de planificació de la xarxa de transport públic i la seva intermodalitat
- Falta de compatibilització i d'usos de vianants, bicicletes, VMP i resta de vehicles en vies urbanes
- Dèficit de planificació de la distribució urbana de mercaderies de darrera milla
- Normativa de mobilitat en canvi constant
- Falta d'actualització dels plans de mobilitat municipal

Instruments i serveis actuals

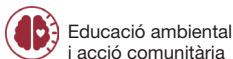

EIX 5: Millora de la Qualitat de l'aire i mobilitat sostenible

Objectiu estratègic

5. Impulsar polítiques de millora de la qualitat de l'aire i de foment d'una mobilitat sostenible per crear uns entorns urbans més saludables

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
5.1 – Desenvolupar instruments de diagnòstic i d'ajut a la planificació	5.1.1 – Elaborar Plans de Millora de Qualitat de l'aire d'àmbit local i/o comarcal		●	●	●	●	●	●
	5.1.1 – Elaborar Plans de Millora de Qualitat de l'aire d'àmbit local i/o comarcal 		●	●	●			
	5.1.3 – Redactar documents guia per impulsar accions coordinades que incideixin en les polítiques de qualitat de l'aire i de mobilitat sostenible 			●	●	●	●	●
5.2 – Promoure polítiques de mobilitat sostenible i segura	5.2.1 – Fer estudis de mobilitat activa a peu i en bicicleta	●	●	●	●	●	●	●
	5.2.2 – Ajudar als ajuntaments en la definició de les Zones de Baixes Emissions	●	●	●	●	●	●	●
	5.2.3 – Elaborar Plans de Desplaçament d'Empresa per ajuntaments	●	●	●	●	●	●	●
	5.2.4 – Fer estudis de mobilitat compartida	●	●	●	●	●	●	●
	5.2.5 – Desenvolupar el programa d'educació ambiental MOUTE i RESPIRA! I Celebració de les setmanes de la mobilitat sostenible 	●	●	●	●			
	5.2.6 – Redactar una guia per ambientalitzar les flotes municipals 			●				
5.3 – Consolidar l'electromobilitat als municipis de la província de Barcelona	5.3.1 – Elaborar un pla estratègic per l'electromobilitat a la província de Barcelona			●	●			
	5.3.3 – Fer projectes de pèrgoles fotovoltaïques destinades a abastir punts de recàrrega de vehicles elèctrics	●	●	●	●	●	●	●
	5.3.4 – Fer un estudi comparatiu dels diferents models de recàrrega de vehicles elèctrics		●					
	5.3.5 – Estudiar la incorporació de punts de recàrrega de vehicles elèctrics a la central de compres de la Diputació de Barcelona		●					
5.4 – Incrementar la governança: la participació –la transparència de dades– treball en xarxa i coordinat	5.4.1 – Coordinar amb altres àrees de la Diputació que treballen el tema 	●	●	●	●	●	●	●
	5.4.2 – Utilitzar el SITAC com a espai d'informació 	●	●	●	●	●	●	●

Educació ambiental i acció comunitària

Aliances

Eines comunicatives

Gestió del coneixement

Gestió de dades i sistemes d'informació

4.5. Altres accions transversals

Com s'ha vist en el punt anterior, cada eix estratègic incorpora accions que corresponen a les diverses eines transversals. No obstant, hi ha actuacions transversals que no encaixen en un sol eix sinó que per la seva naturalesa són de caràcter general i afecten a tots els objectius estratègics. Aquestes s'enumeren de forma específica a continuació.

Aliances i coordinació amb actors

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Enfortir la xarxa de relacions i la presència institucional de l'Àrea.	Realitzar un mapa d'actors de cada eix de treball prioritari		●	●			●	
	Augmentar la presència institucional de la Diputació de Barcelona a les xarxes internacionals, sobretot en esdeveniments com les COP, o l'Aliança pel Clima	●	●	●	●			
	Consolidar espais de treball amb altres administracions de manera continuada per debatre diferents temàtiques (CNEA, Congrés de qualitat de l'aire, Acusticat, taula de salut i natura, etc.)	●	●	●	●	●	●	●
	Fomentar treballs transversals interns dins de la corporació	●	●	●	●	●	●	●

La gestió administrativa, de l'optimització i de l'excel·lència

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Desenvolupar instruments de gestió per aconseguir una correcta implementació de les obligacions normatives	Crear un manual de processos de la Secció Jurídico administrativa i protocol·litzar els processos administratius interns		●					
	Traslladar a la Direcció de Serveis de Tecnologies i Sistemes Corporatius (DSTSC) la necessitat d'automatització en l'obtenció de dades per la gestió de la feina		●	●	●	●	●	●
	Revisar i simplificar, sempre que es pugui, els procediments administratius.		●					
	Mantenir actualitzat el document FAQS de la Gerència.		●	●	●	●	●	●
Millorar la governança: la participació, la transparència de dades i el treball coordinat en xarxa.	Crear espais de coordinació del personal de l'esfera jurídico administrativa i econòmica-pressupostària de la corporació.		●	●	●	●		
	Compartir i contrastar amb altres gerències les tasques de gestió jurídico-administratives i econòmic-pressupostàries compartides.		●	●	●	●		
	Traslladar l'existència de l'excés de burocràcia a nivell corporatiu als serveis implicats perquè s'elaborin protocols i procediments compartits que redueixin i facilitin la gestió de la feina administrativa.		●	●	●	●		
	Fomentar les reunions transversals entre els equips administratiu i tècnic de les oficines.		●	●	●	●	●	●

Eines comunicatives

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ampliar el públic destinatari de la comunicació de l'Àrea: de la comunicació de servei pels ens locals a la comunicació amb valor per a la resta d'actors clau i la ciutadania en general.	Redactar una estratègia de comunicació que detecti les necessitats i articuli les accions de comunicació a dur a terme. Estableix el perquè, el què; el qui i el com de la nova comunicació de l'Àrea.		●					
	Obrir un canal d'Instagram amb contingut de valor propi.	●	●	●	●	●	●	●
	Consolidar el pressupost i l'equip de suport extern per a totes les accions detectades.		●	●	●	●	●	●
Contribuir al canvi cultural a través d'accions comunicatives amb impacte que generin debat i conversa. Aconseguir que el canvi climàtic sigui una prioritat en l'agenda política.	Desenvolupar accions o campanyes amb els ens locals de manera coordinada.		●	●	●	●		

Educació ambiental

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Criteris generals d'aplicació dels programes d'educació ambiental	Definir un programa educatiu destinat a les escoles i un altre a la ciutadania per cada eix estratègic del Pla conjuntament amb les altres oficines tècniques	●	●	●	●	●	●	●
	Promoure metodologies vivencials, emocionals i lúdiques amb rigor científic com els projectes de ciència ciutadana, l'aprenentatge servei, o el diàleg amb disciplines artístiques i culturals en les activitats que dissenyem	●	●	●	●	●	●	●
	Incorporar la mirada ecosocial i interseccional en el projectes que creem	●	●	●	●	●	●	●
	Aplicar els principis de la declaració d'educació ambiental del CNEA als projectes que impulsem	●	●	●	●	●	●	●
Contribuir a dignificar la professió de l'educació ambiental	A través de la contractació pròpia o del grup de professionalització del CNEA dignificar la professió dels educadors ambientals i les seves condicions laborals.	●	●	●	●	●	●	●

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Desenvolupar un model d'acompanyament a l'educació ambiental pels municipis de la província	Definició i aplicació del model d'acompanyament en educació ambiental: caracterització, participació i mecanismes d'escolta i avaluació.	●	●	●	●	●	●	●
	Educació ecosocial per a municipis. Cocreació de projectes. Liderar el corresponent grup de treball de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.	●	●	●	●	●	●	●
	Planificació dels programes i recursos d'educació ambiental. Ancoratge curricular. Agenda i calendari escolar.	●	●	●	●	●	●	●
	Servei de suport i acompanyament a petits municipis	●	●	●	●	●	●	●
	Recursos transversals. Instruments. Nou model de contractació per acord marc de projectes d'educació ambiental.	●	●	●	●	●	●	●

4.6 Altres accions singulars

A més a més dels eixos estratègics, durant el mandat es preveuen 3 accions singulars a destacar:

Innovació en el control i l'avaluació ambiental

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Suport als ajuntaments en l'avaluació del radó en locals interiors.	Oferir mesures de radó als edificis municipals.	●	●	●	●	●	●	●
	Assessorament tècnic als ajuntaments i a altres departaments de la Diputació.	●	●	●	●	●	●	●
	Difondre la necessitat de fer aquestes mesures.		●	●				
Suport als ajuntaments en l'avaluació de les olors.	Avaluació de l'impacte odorífer d'activitats.	●	●	●	●	●	●	●
	Elaboració d'una guia i documents de suport per la implantació del model d'ordenança d'olors de la Diputació de Barcelona.	●	●	●	●	●	●	●
	Cessió d'olfactòmetres de camp als ajuntaments per a la mesura d'olors.	●	●	●	●	●	●	●

Life eCoadapt50. CoCreem acció estratègica per adaptar els territoris i l'economia local canvi climàtic

L'objectiu principal de Life eCOadapt50 és promoure una transformació en els territoris i les activitats que s'hi desenvolupen perquè siguin menys vulnerables als efectes del canvi climàtic. Per això impulsarem la inversió i l'execució d'accions d'adaptació al canvi climàtic a curt, mitjà i llarg termini, amb la implicació, des de l'inici, dels agents socioeconòmics de 19 territoris de Catalunya. Els sectors econòmics als quals ens adrecem són: agrícola, ramader, forestal, pesquer, turístic, a més de l'Administració local.

Objectiu estratègic

Orientar l'acció per a minimitzar la vulnerabilitat als impactes negatius del canvi climàtic i augmentar la resiliència dels territoris, de les activitats econòmiques i de les persones.

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment							
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Millorar la capacitat d'adaptació i resiliència dels territoris front als impactes del canvi climàtic	Realització i actualització de les diagnosis de la vulnerabilitat climàtica dels territoris i identificar els principals riscos climàtics	●	●			●	●	●	
	Definir criteris per a la proposta i selecció de mesures d'adaptació al canvi climàtic. Assessorament extern	●	●	●	●	●	●	●	
	Proposar mesures d'adaptació al canvi climàtic pels sectors econòmics del projecte		●	●	●	●	●	●	
	Elaboració d'un banc de recursos per a l'adaptació al canvi climàtic			●	●	●	●	●	
	Explorar espais de col·laboració amb centres de recerca		●	●	●				
Implicar i capacitar als agents econòmics i socials dels territoris	Generar espais de debat, participació i governança estables per a promoure i cocrear solucions d'adaptació al canvi climàtic. Laboratoris vius.		●	●	●	●	●	●	
	Programa de formació per als diferents sectors i l'administració pública	●	●	●	●	●	●		
	Elaborar eines i documents de suport	●	●	●	●	●	●	●	
	Impulsar trobades interterritorials i sectorials d'intercanvi de coneixements, necessitats i experiències	●	●	●	●	●	●	●	
Dinamitzar l'economia local als territoris	Impulsar l'execució d'accions d'adaptació al canvi climàtic basades en la natura		●	●	●	●	●	●	
	Treballar amb el sector de les assegurances i de les finances. Promoure espais de trobada entre inversors, productors, assegurances (Marketplace)		●	●	●	●	●	●	
	Identificació de fonts de finançament i acompanyament en la presentació de projectes a línies de subvencions, ajuts,...		●	●	●	●	●	●	
Impulsar l'adaptació al canvi climàtic dels municipis	Treball conjunt de les 4 Diputacions		●	●	●	●	●	●	
	Identificar i promoure l'execució d'accions dels Plans Comarcals d'Adaptació al canvi climàtic		●	●	●	●	●	●	
	Incloure criteris d'adaptació al canvi climàtic en la gestió municipal		●	●	●	●	●	●	
	Impulsar l'execució de mesures d'adaptació al canvi climàtic (cicle de l'aigua, naturalització, elements per combatre les onades de calor)		●	●	●	●	●	●	
Ampliar la reducció de la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic més enllà del projecte	Articular una estratègia de comunicació del projecte clara		●						
	Elaboració de materials de difusió i conscienciació. Ampliar el públic destinatari a la ciutadania, les escoles, col·lectius vulnerables...		●	●	●	●	●	●	
	Presència als mitjans de comunicació i les xarxes socials		●	●	●	●	●	●	
	Treball en xarxa amb altres projectes, intercanvi d'experiències, metodologies, eines. Teixir aliances amb altres administracions i amb el sector privat	●	●	●	●	●	●	●	

El Centre d'Estudis del Mar (CEM)

Objectius específics	Línies d'actuació/acció	Any d'assoliment						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Actualització del projecte educatiu del CEM.	Revisar les activitats del programa educatiu, fent-les més vivencials i amb noves metodologies.	●	●					
	Actualització dels dossier i dels materials emprats.		●					
	Donar suport a projectes de recerca de batxillerat.		●	●	●	●	●	●
	Dissenyar un projecte educatiu amb els centres propers i amb més impacte.		●	●	●			
Refer i teixir vincles amb ajuntaments propers i entitats del territori.	Generar un espai de treball col·laboratiu amb altres equipaments d'educació marina.		●	●				
	Consolidar el programa d'activitats de cap de setmana i de ciència ciutadana amb entitats del territori.	●	●	●	●	●	●	
	Afiançar el Projecte Posidònia a les costes del Garraf.	●	●	●	●	●	●	
	Desenvolupar un projecte comunitari amb col·lectius diferents.		●	●	●	●		
Renovar el CEM i el seu projecte expositiu.	Executar el nou projecte expositiu amb una visió global de tot l'equipament.	●	●	●				
	Renovar l'accés (tanca, entrada i rampa) al CEM i obrir-lo més a la ciutadania.	●	●					
	Augmentar l'autosuficiència del CEM perquè esdevingui un equipament de referència: instal·lació geotèrmica, solar i aprofitament aigua freàtica.		●	●				

4.7. El projecte transformador

Part dels objectius i les línies d'actuació recollides en aquest pla estratègic es concreten en el projecte transformador de l'Àrea: Accelerant la Transició ecològica: Renovables i Adaptació 2030. Aquest projecte ja forma part del PAM i, per tant, les línies d'actuació que planteja seran les més prioritàries per aquest mandat.

Tal i com es pot consultar en l'Annex 3, el projecte transformador inclou els següents objectius de mitigació i adaptació al canvi climàtic:

- Contribuir a la reducció dels gasos amb efecte d'hivernacle i a la sobirania energètica local.
- Crear una oficina de servei als municipis de menys de 20.000 habitants per a la gestió del cicle de l'aigua i l'adaptació a la sequera.
- Donar suport als municipis per adaptar-se a l'increment de la temperatura i les onades de calor, especialment en l'àmbit urbà.
- Consolidar les xarxes de dinamització i innovació com a instruments d'implantació i suport dels tres àmbits d'actuació anteriors.

4.8. Objectius i accions prioritàries a mode de resum final

PT	Transició energètica comunitària	Enfortir la dinamització al territori en la transició energètica comunitària	Incrementar la governança: Participació - transparència de dades - treball en xarxa
	Residu zero i circularitat	Impulsar la Prevenció i Reutilització amb actors d'inclusió social. La recollida individualitzada i la taxa justa	
PT	Gestió eficient de l'aigua i adaptació a la sequera	Crear un servei d'assessorament a municipis de <20.000 habitants per a la gestió eficient de l'aigua i l'adaptació a la sequera	
PT	Naturalització de ciutats per a l'adaptació al canvi climàtic	Desenvolupar models d'ombratge i de solucions basades en la natura per adaptar-se a l'increment de temperatura	
	Millora de la qualitat aire i la mobilitat	Promoure els plans de QA i la mobilitat activa	

5

GOVERNANÇA I SEGUIMENT DEL PLA

Per a la coordinació, actualització i seguiment del Pla estratègic es proposa la creació de la comissió de seguiment del pla. Aquesta comissió estarà formada per la coordinació de l'Àrea, la Gerència i els caps de les oficines tècniques.

La seva funció principal és fer el seguiment i enriquir el procés d'execució del Pla estratègic, així com contribuir a la divulgació i la comunicació d'aquest.

Concretament, la comissió de seguiment serà l'encarregada de:

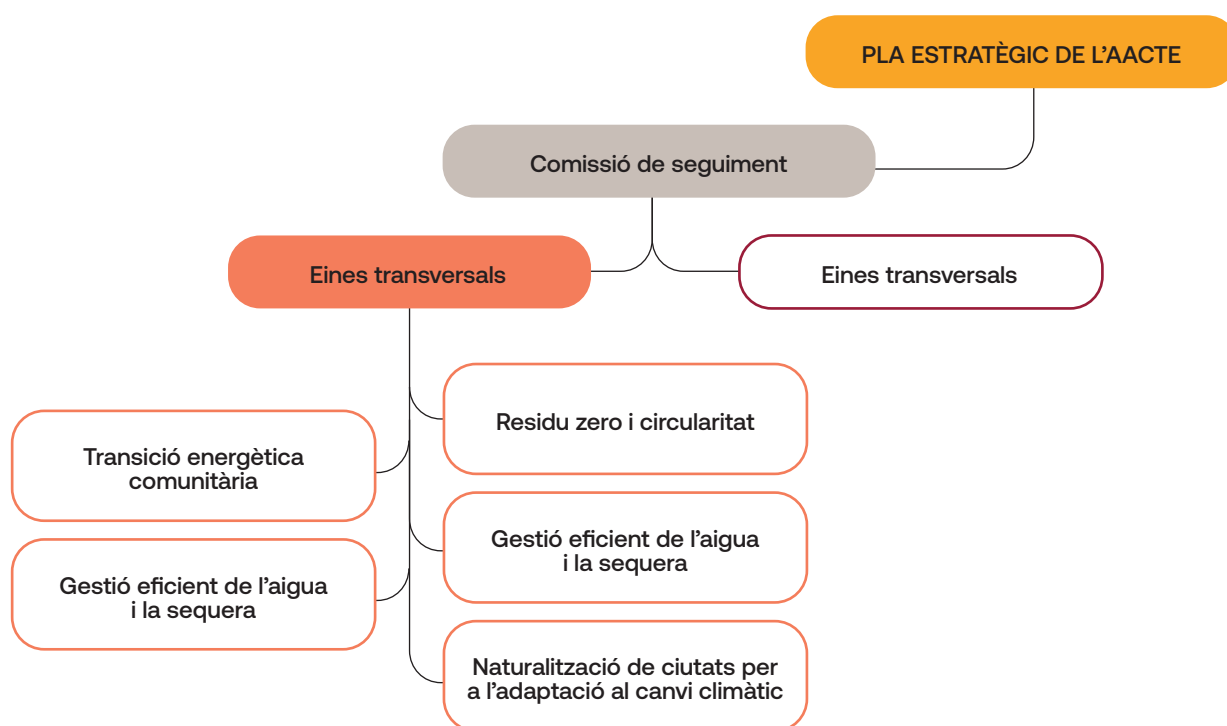
- Fer el seguiment de l'assoliment dels objectius.
- Fer el seguiment de l'execució de les diferents línies d'actuació i accions.
- Analitzar i plantejar escenaris que puguin comportar l'actualització o modificació del document inicial del Pla estratègic.
- Designar els responsables de cada eix estratègic.

Cada eix estratègic es va conceptualitzar de manera transversal i per fer el seguiment es mantindrà la mateixa metodologia. Els responsables de cada eix estratègic seran els encarregats de mantenir la transversalitat durant el seguiment i tindran les següents funcions:

- Convocar reunions semestrals amb totes les persones responsables d'accions o línies estratègiques per recollir l'estat d'execució de cadascuna d'elles.
- Reportar l'estat d'execució a la comissió de seguiment.
- Elevar les noves propostes (si n'hi ha) a la comissió de seguiment.
- Definir els indicadors de seguiment del Pla i seu quadre de comandament.

Figura 11

Seguiment del Pla Estratègic de l'AACTE 2024-2027

L'eina per fer el seguiment d'execució del pla serà un full Excel (veure Annex 5) on hi ha bolcades totes les matrius amb les línies d'actuació i accions. Cada acció es marcarà amb el següent codi de colors, seguint la lògica d'un semàfor:

- **Verd:** executada
- **Taronja:** en curs
- **Vermell:** pendent d'iniciar

Aquest full Excel serà públic i estarà penjat al canal General del TEAMS de l'Àrea.

El seguiment del Pla estratègic tindrà una periodicitat semestral i anualment es publicarà un informe de seguiment on es reculli l'estat de consecució dels objectius plantejats així com les actualitzacions que puguin haver-se realitzat en el pla.

Es definiran un seguit d'indicadors per tal de quantificar l'assoliment dels objectius des de les diferents escales de treball: repte, línies d'actuació i accions.

Per tal de facilitar el seguiment d'aquests indicadors es crearà un quadre de comandament amb els següents apartats:

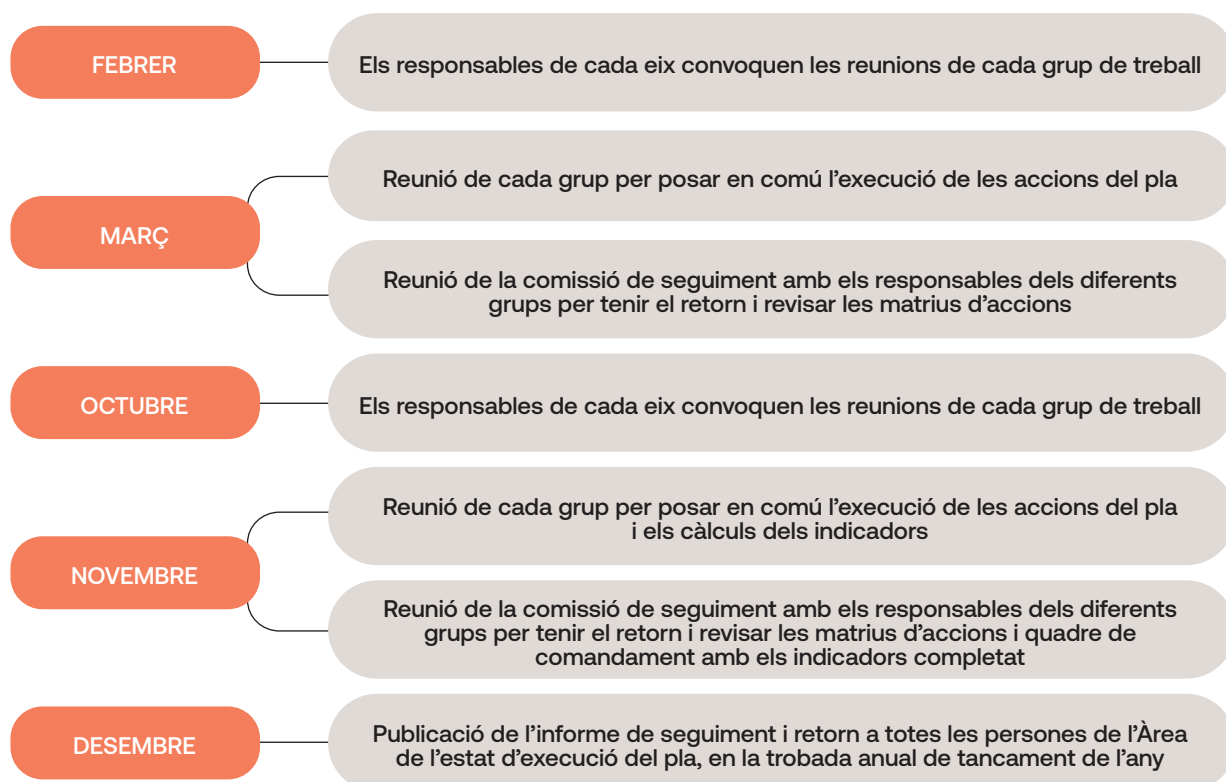
- Indicador (unitats de mesura)
- Objectiu a assolir
- Període d'assoliment
- Persona responsable
- Grau d'assoliment

El quadre de comandament també serà públic i s'actualitzarà anualment en l'informe de seguiment.

Anualment doncs es seguiran les següents fases dins del seguiment del Pla:

Figura 12

Cronograma anual pel seguiment del Pla Estratègic de l'ACCTE

6

ANNEXOS

- Annex 1.** Document de context.
Estudi sobre el context actual de les polítiques ambientals locals
- Annex 2.** PAM DIBA 2024-2027.
- Annex 3.** Projecte transformador del PAM: Accelerant la transició ecològica: renovables i adaptació 2030
- Annex 4.** Pla estratègic de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat 2023-2027
- Annex 5.** Matrius de seguiment del Pla Estratègic.

Tota aquesta informació es troba disponible a:

U:\GSMA\Tecnics\0_2024-2027 PLA ESTRATÈGIC AACTE\01DOCUMENT PLA ESTRATÈGIC

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**